

VESTNIK

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA POMURJE

**PREDSEDNIK IZVRŠNEGA SVETA
LS LRS TOVARIŠ VIKTOR
AVBELJ NA OBISKU V POMURJU**

V ponedeljek, 5. t. m. je obiskal okrajni ljudski odbor predsednik Izvršnega sveta LRS Viktor Avbelj. Visoki gost se je pogovarjal s predstavniki okrajnega ljudskega odbora in okrajnih političnih forumov o perečih gospodarskih in ostalih vprašanjih Pomurja, še posebej pa o investicijski politiki in investicijskih naložbah v prihodnjem obdobju.

Razgovorov sta se udeležila tudi člana Izvršnega sveta LRS Janko Smole in Rudi Čačinovič, sekretar za splošne gospodar. zadeve pri Izvršnem svetu Milan Kristan ter direktor republiškega zavoda za gospodarsko planiranje Mirko Jamar.

Po razgovoru na OLO se je tov. Viktor Avbelj razgovarjal še s predstavniki KIK Pomurka o aktualnih proizvodnih problemih in perspektivni poti tega kombinata s posebnim poudarkom na njegovo izpopolnjevanje v živilsko-predelovalni industriji.

Ustvarjalnost naših razprav

Domneva, izrečena pred začetkom zasedanja izredne skupščine Stalne konference mest Jugoslavije, se je uresničila. Rečeno je namreč bilo, da bo razprava o predloženih referatih, in sicer referatih, ki naj bi obravnavali položaj komun v bodočem obdobju, hkrati tudi razprava o predosnutku ustave. Vsebinsko bogato, tehtno in zelo obširno razpravo je podpredsednik ZIS tovariš Edvard Kardelj ocenil s temi besedami:

»Referat in zelo poglobljena razprava na tej skupščini, so dober prispevek k sedanji javni razpravi o predosnutku ustave in razčiščevanju vrste vprašanj v nadaljnjem proučevanju komunalnega sistema. V ta predlogov in sugestij, ki smo jih slišali tu, je dejal, »bo vsekakor prispevala, da bomo nekatere člene predosnutka ustave, povezane s problemi komu, bolje in bolj ustrezno dopolnili in formulirali, zlasti pa v republiških ustavah. ki naj podrobneje določijo status in položaj komun ter njene notranje odnose...«

Orientirani smo, je dejal, »da damo v zvezi in republiških ustavah splošni okvir za razvoj komunalnega sistema, ki bo zagotovil napredno smer v razvoju komun. Razen tega naj ta okvir obvaruje komunne raznih negativnih težej, najsi bo znotraj njih samih ali zunaj, zagotovi naj zares de-

mokratično funkcioniranje komun in prepreči možnost uveljavljanja raznih ozko birokratskih centralističnih težej v sami komun. Vse drugo moramo prepustiti življenju, prakti, občinskim statutom, ki bodo sami po sebi osnovni instrument za ureditev odnosov v komun...«

Ob teh ugotovitvah pa se porode sledeče misli: — ali je povsod razprava o predosnutku ustave — in sedaj, ko je že v razpravi osnutek o ustavi Socialistične republike Slovenije — res organizirana na tak način, da lahko pričakujemo od nje ustvarjalnost, od nje zaželene rezultate?

K temu nas namreč vodi ugotovitev grupe za spremljanje ustavne razprave, ki deluje pri Glavnem odboru SZDL Slovenije, ki je pred dnevi opozorila na nekatere dosedanje pomanjkljivosti.

Tokrat je bilo namreč rečeno, da se:

- ponekod zdaj usmerjajo zgolj na predavanja o ustavi,
- pripisujejo pomen samo določenim pripombam,
- prek takšnih enostranskih oblik — če bi še naprej vztrajali pri njih — pa bo težje preiti h globljim vsebinskim razpravam in k podrobnejšim proučevanjem določene problematike.

(Nadaljevanje na 6. strani)

S SOBOTNE SEJE OKRAJNEGA LJUDSKEGA ODBORA MURSKA SOBOTA

Ugodni dosežki

Na skupni seji obeh zborov Okrajnega ljudskega odbora Murska Sobota so preteklo soboto razpravljali o gibanju gospodarstva za razdobje januar—september 1962, rebalansu proračuna okraja za leto 1962 in dosedanjem delovanju komisije za prošnje in pritožbe OLO. Seji je prisostvoval tudi tovariš Kristan, sekretar za splošne gospodarske zadeve pri Izvršnem svetu LRS.

V razpravi o devetmesečnih dosežkih v industriji (o njih smo v našem listu že poročali) je bila zlasti poudarjena potreba po nadaljnjih naporih za še uspešnejše vključevanje našega gospodarstva v mednarodno izmenjavo blaga. Kmetijsko-industrijski kombinat Pomurka, ki je že registriran kot gospodarska organizacija s samostojnim opravljanjem zunanjetrgovinskih poslov, se je ob zaključku prvega polletja po vrednosti izvoženega blaga uvrstil celo na četrto mesto v Sloveniji, letos pa se je tudi dokaj razširil krog podjetij, ki že proizvajajo za zunanji trg: trenutno na 10 industrijskih in 15 kmetijskih organizacij. Med njimi je tudi nekaj manjših podjetij, kar dokazuje, da še vedno niso iz-

V GORNJI RADGONI PREDAVANJE O USTAVI

Ljudska univerza v Gornji Radgoni je v soboto organizirala za prebivalce G. Radgone predavanje o predosnutku ustave PSRJ. V ta namen so povabili zveznega ljudskega poslanca Ivana Krefta in predsednika za zdravstvo LRS Borisa Kocjančiča. Razpravi o novi ustavi je prisostvovalo okrog 150 ljudi.

koriščene vse možnosti za učinkovitejše vključevanje v izvozna prizadevanja.

V kmetijstvu bomo predvidoma dosegli letošnje proizvodne obveznosti z okrog 91 odst., kar bo še vedno za 2,3 odst. več kot v lanskem letu. Če ne bi bilo neugodnih vremenskih razmer in usodnih katastrof zlasti na območju ljubotomske občine, bi tudi letos dosegli planirano dinamiko razvoja kmetijstva v okviru petletnega načrta. Pomembne rezultate so letos zabeležila zlasti družbena kmetijska gospodarstva: v primerjavi z lanskim letom so povečala proizvodnjo za 18 odst., v ži-

vinoreji pa celo za 41 odst. Nekatera družbena gospodarstva so se s svojimi proizvodnimi in poslovnimi dosežki uvrstila celo med vodilna tovrstna podjetja v Jugoslaviji, saj so s sodobno obdelavo zemlje in doslednim uveljavljanjem agrotehničnih ukrepov uspešno kljubovala neugodnim vremenskim razmeram ter dosegla znatno višje hektarske donose in rezultate v prireji živine kot znaša povprečje na zasebnih kmečkih gospodarstvih. V prihodnosti bodo morala posebno skrbeti za širjenje obdelovalnih zemljišč in pridobivanje zadostnih količin kakovost-

(Nadaljevanje na 6. strani)

Jesenski pogled v dolino

DVOJEZIČNOST TEMELJNI PREDPOGOJ ZA ENAKOPRAVNO UVELJAVLJANJE SLEHERNEGA PRIBIVALCA NA NARODNOSTNO MEŠANEM PODROČJU

UGOTOVITVE IN MISLI IZ REFERATA ČLANA IS LRS MITJE RIBIČIČA

V okviru obravnav ustavnih osnutkov je koncem preteklega meseca imel sestanek tudi politični aktiv lendavske občine. Na tem sestanku je član Izvršnega sveta LRS Mitja Ribičič predaval o temeljnih ustavnih načelih in o reševanju manjšinskega vprašanja.

Potem, ko je uvodoma orisal družbeno-politično osnovo manjšinske problematike v so-

dobnem svetu, je opozoril na dejstvo, da je reševanje nacionalnega vprašanja še posebej pomembno za Jugoslavijo, kot mnogonarodno deželo in deželo z dokajšnjim številom narodnostnih manjšin. Po njegovem mnenju se zategadelj osnutki ustavnih določil ne izogibajo temu vprašanju, temveč ga obravnavajo z vsjo občutljivostjo in tenkim posluhom za družbeno sožitje jugoslovanskih narodov ter narodnih manjšin. Ni slučajno, je poudaril v svojem predavanju tovariš Ribičič, da naši ustavni osnutki na eni strani močno poudarjajo pomen integracije naše socialistične družbe, na drugi strani pa zelo precizno govorijo o takih vprašanjih, kot je to na primer uporaba manjšinskega jezika. To navidezno protislovje je dialektika našega socialističnega razvoja, družbena skupnost, ki je v stanju

zajeti odnos med narodi in narodnimi manjšinami v tako široke okvire, pa je resnično svobodna in trdna. Dejstvo je tudi sicer, da predstavljajo manjšine sestvini del jugoslovanske socialistične skupnosti in da sistem delavskega ter družbenega samoupravljanja spreminja njihovo vlogo. V tem sistemu je namreč tudi pripadnik manjšine postal aktivni družbeni činitelj s pravico odločanja in vpliva na politično ekonomski razvoj svojega kraja in svoje komun. Glede na to postaja — po besedah tovariša Ribičiča — tradicionalni »narodnostni ključ« brezpomemben. Za enakopravno uveljavljanje slehernega prebivalca na narodnostno mešanem področju pa je vsakekor dvojezičnost eden temeljnih predpogojev.

(Nadaljevanje na 2. strani)

LETNA KONFERENCA OBČINSKE ORGANIZACIJE ZKS V MURSKI SOBOTI

ODLOČNEJŠA USMERITEV K NEPOSREDNIM PROIZVAJALCEM

LETNE KONFERENCE OBČINSKE ORGANIZACIJE ZKS V MURSKI SOBOTI SO SE PREDZADNJI TOREK POLEG 63 DELEGATOV IZ OSNOVNIH ORGANIZACIJ ZK UDELEŽILI TUDI ČLAN CKZKS JOŽE BORŠTNAR, ORGANIZACIJSKI SEKRETAR OK ZKS IVAN GRIMŠIČ, PREDSTAVNIKI OK LMS IN JLA.

Uvodni referat o »naših nalogah pri nadaljnji idejno-politični in organizacijski graditvi ZK v občini« je imel sekretar občinskega komiteja ZKS Frnajo Sonaja; po njegovem referatu se je razvila živahna razprava, v kateri je sodelovalo nad 30 delegatov in gostov, med njimi tudi precej tovarišic. Posebej kaže omeniti, da je imela letošnja konferenca izrazito delovno obeležje, pa je po tehtni razpravi, predvsem o bistvenih problemih, ki zadevajo člane ZK in njihovo nadaljnjo aktivnost, tudi dosegla svoj namen.

Da so na konferenci dali dokajšnjo prednost notranji graditvi ZK, ni naključje; ugotovili so namreč, da je povprečna politična razgledanost članov ZK še vedno pod tistim nivojem, ki bi omogočal njihov učinkovitejši družbeni vpliv pri uresničevanju aktualnih nalog v gospodarstvu in družbenih službah, še posebno v zvezi s pismom CK ZKJ in govorom tov. Tita v Splitu. Od tod tudi pojav, da je v Murski Soboti in na podeželju še vedno precej komunistov, ki bi trenutno težko sprejeli odgovornejše družbene obveznosti. Najprej vzgoja članov ZK, ob tej pa tudi širših kolektivov — ostaja torej tudi v bodoče osrednja naloga, ki jo je treba izvajati s kolektivnim in individualnim,

toda še bolje organiziranim in usmerjenim študijem. Večerna politična šola v Murski Soboti se je lani že dobro uveljavila, kazalo pa bi, da bi

vanjo pritegnili tudi več članov ZK iz gospodarstva in zlasti kmetijstva. Predvsem je potrebno težiti za tem, da bo dosežena še učinkovitejša po-

vezava študija s prakso.

Kadrovanje v Zvezo komunistov bi moralo biti bolj smelo, zlasti kar zadeva mlade občane in neposredne proizvajalce v podjetjih. Precej je še (Nadaljevanje na 6. strani)

Venci in cvetje v skupen grob padlih junakov Rdeče armade

ŽALNE SVEČANOSTI v počastitev padlih Rdečearmejcev

OB DNEVU MRTVIH JE BILA NA POKOPALIŠČU V MURSKI SOBOTI VELIKA ŽALNA PRIREDITEV; NA NJEJ SO POLOŽILI V SKUPNO GROBNICO POSMRTNE OSTANKE 516. ZNANIH IN NEZNANIH BORCEV, PODOFICIRJEV IN OFICIRJEV RDEČE ARMADE, KI SO V BORBI PROTI FAŠISTIČNEMU OKUPATORJU IZGUBILI ŽIVLJENJA NA POMURSKIH TLEH.

Tej veliki svečanosti so prisostvovali razen številnega prebivalstva, ki je prišlo iz vseh krajev, tudi član IS LRS Rudi Čačinovič, predsed. OLO inž. Miran Mejak, sekretar OK ZKS Ivan Ros, svetnik v ZIS Radoica Vukičević, generalni polkovnik JLA Stane Potočar, narodna heroja Janko Rudolf in Franc Kresčič, ter vojni poslanik Sovjetske zveze v Jugoslaviji Viktor Tarasijevič.

Zbrani množici je pred odprto grobnico spregovoril sekretar OK ZKS Ivan Ros. Dejal je, da bo sedaj po 17. letih počivalo v skupni grobnici na soboškem pokopališču 516 znanih in neznanih borcev in oficirjev Rdeče armade, ki so bili pokopani na 88. krajih ši-

rom po naši pokrajini. Tako bodo rdečearmejci, ki so se borili proti okupatorju, skupno z našimi borci, pokopani v neposredni bližini, kjer spi nesmrtno spanje 9 herojev naše pokrajine. Obenem je obljubil, da bomo grobnico sovjetskih borcev vzdrževali in krasili s prav tolikšno pozornostjo in ljubeznijo, kot bi to delali njihovi svojci.

V imenu sovjetskega naroda in armade je pred grobnico spregovoril v srbohrvaščini vojni poslanik Sovjetske zveze v Jugoslaviji, polkovnik Viktor Tarasijevič. V svojem kratkem govoru je izrekel zahvalo ljudstvu Pomurja za skrb, ki jo posveča mrtvemu bataljonu Rdeče armade, in dejal, da to prijateljsko de-

nje ne bo nikoli pozabljeno. Za tem so v skupno grobnico ob igranju žalne koračnice žrtvam položili krste s posmrtnimi ostanke rdečearmejcev, častna četa pa je izstrelila salve. Pred koncem svečanosti je podpolkovnik Matija Kuhar izročil vojnemu poslaniku Sovjetske Zveze spominsko knjigo Zveze združenj borcev Pomurja, v kateri so ime- na vseh med NOB v Pomurju padlih borcev in oficirjev, vojaška godba pa je zaključila to veliko žalno svečanost z igranjem sovjetske in jugoslovanske himne.

Ob koncu so na novo grobnico položili številne vence, dijaki pa so jo zasuli s cvetjem.

VREMENSKA NAPOVED

za čas od 8. do 18. novembra:

Okrog 12. novembra padavine z ohladitvijo, v ostalem suho vreme.

Dr. V. M.

IZHODIŠČE ZA USTAVNO RAZPRAVO

Domala povsod so osnutki občinskih statotov že predmet javnih razprav. Komisije za statute pri ObLO so jih ponekod poslale v razpravo že pred enim mesecem in več — navadno na naslov krajevnih družbenih organizacij in komunalnih skupnosti, da bi tako zagotovili najbolj demokratičen način presoje tega važnega družbenega akta v kar najširšem krogu občanov. Gradivo so bila priložena tudi priporočila, naj bo študij osnutka kar najbolj temeljit in analitičen, kajti samo tako je bilo moč pričakovati tudi pripombe in sugestije, ki bi zagotovile zares vsestransko družbeno utemeljene formulacije vseh določil v statutih. Zaradi izredne pomembnosti tega družbenega akta, ki bo v prihodnosti regulator družbenih gospodarskih in drugih odnosov znotraj komune, bi bil vsakakor potreben tudi ustrezen odziv in poudarek razpravam o občinskih statutih, to tembolj, ker zajemajo ti statuti zelo obsežen kompleks vprašanj, ki zadevajo neposredno na pravice in dolžnosti občanov na relaciji komuna — občan.

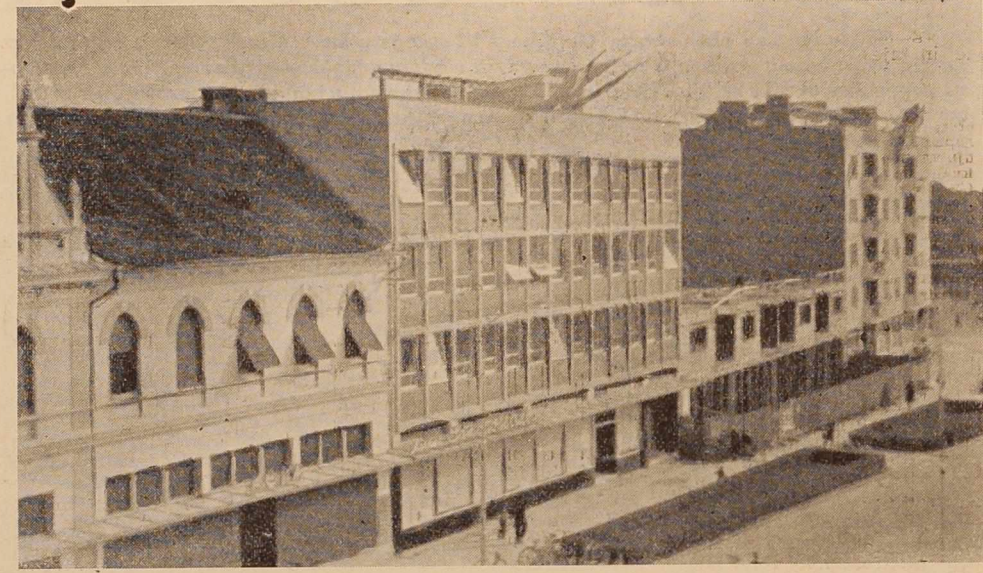
Predvidevanja o vsebini množičnih razprav o osnutkih občinskih statotov pa se žal niso uresničila. Vsaj doslej ni moč trditi, da so bili osnutki občinskih statotov deležni v naših komunah vsaj približno tolikšne pozornosti, kot jo posevčajo povsod ustavnemu gradivu, čeprav bi moralo biti prav obratno: občinski statuti bi morali biti že po svojem neposrednem zajetju za občana najbolj življenjsko važnih in tudi najbolj dostopnih vprašanj glavno izhodišče za vso razpravo o ustavnem gradivu. Zakaj pa ni tako? Odgovor je dokaj preprost: najprej se je delo okrog občinskih statotov morda preveč skoncentriralo pri posameznih vodilnih uslužbencih na občini, temu so sledile še razprave v ožjem krogu in nato pošiljanje gradiva v razpravo krajevnim družbenim činiteljem. To pa je seveda premalol! Krajevne družbene organizacije in krajevne skupnosti so nedvomno tudi pri tem potrebovale večjo pomoč, da bi lahko razprave o občinskih statutih tudi usmerjale in jim dajale družbeno vsebino. Že tu je bilo potrebno večje angaziranje organizacij SZDL, ki bi morale bolj poskrbeti za to, da bo razprava o občinskih statutih resnično zajela čimvečji krog občanov. Naposled pa so občinski statuti po svojem družbenem pomenu tudi toliko važni, da bi morali še poprej biti deležni večje pozornosti svetov pri občinskih ljudskih odborih, ljudskega odbora kot celote in vodstev družbenih organizacij v občini. Zakaj neki se nismo tudi v primeru občinskih statotov poslužili že uveljavljenih oblik razprav — denimo v klubu odbornikov ljudskega odbora, na skupnih zasedanjih ljudskih odborov in vodstev družbenih organizacij itd. Družbena pomembnost statotov tako prakso vsekakor opravičuje in tudi ulaga.

Če zamujevana ne bomo takoj popravili, ne bo odveč bojazan, da bo tako mladen odnos do temeljnih listin komun lahko glavni vzrok poznejših, samo formalnih potrjevanj! Ali ne bodo pri tem prizadeti predvsem občani in končno si tudi ni težko zamišljati, da bi nejasne, v nekaterih poglavjih preveč, v drugih spet premalo obdelane in za interese komun neustrezne formulacije v statutih imele globlje posledice za ves družbeni gospodarski in kulturni razvoj komunalnih skupnosti.

Bojazan, da bi se utegnile vtihotapati v določila občinskih statotov nesprejemljive formulacije, nikakor ni odveč, kajti na vrsto pomanjkljivosti in osnutkih opozarjajo tudi komisije same. Očitno pa je, da presoja in popravki osnutkov ne morejo in ne smejo biti zgolj domena ožjega kroga ljudi. Hkrati pa je očitno, da se določenim popravkom ne bo mogoče izogniti. In če gre za vsebinsko bistvene spodrsilaje v statutih, zakaj občanom nismo omogočili, da bi lahko nanje tudi reagirali? Doslej so le redki — preredki primeri reagiranja. Po poldrugem mesecu »uradnih« razprav!

Vzemimo za primer samo o-

sntutek statuta soboške občine, kjer je komisija posredovala osnutke z gradivom terenskim organizacijam že sredi septembra. Toda doslej je prišla na naslov komisije samo ena pripomba, ki opozarja na potrebo po ustanovitvi sklada za kulturo pri občini, kar naj bi zagotovili s posebnim določilom statuta. Več o tej upravičeni zahtevi kasneje, kajti osnutek soboške komunse vsebuje tudi določilo o domicilu, ki neposredno zadeva ob interese našrjšega kroga občanov. Ta postavka namreč časovno pogojuje pridobitev pravice do stanovanja, štipendije, socialne pomoči ipd. Ta določila v osnutku, ki so za občane, ki izpolnjujejo te pogoje, mogoče na prvi pogled simpatična, skrivajo v sebi ost, ki bi se kasneje utegnila z vso ostrino obrniti pro-

»Skrbine« na Titovi cesti v M. Soboti med zgradbo Zavarovalnice in stanovanjskim blokom kmalu ne bo več.

ti koristim komunse in komunalne skupnosti kot celote. Že dejstvo, da bi se morala komuna v bodoče zaradi časovne pogojenosti do pridobitve stanovanjske pravice odpovedati nadaljnemu zaposlovanju potrebnih strokovnih kadrov od zunaj, opozarja na nevdržnost teh določil. Sicer pa tako določila postavljajo v nevdržni družbenopravni položaj vsakega člana naše socialistične skupnosti glede na njegovo pravico po izbiri domovanja, kraja zaposlitve in podobno. No, komisija za statut pri ObLO Murska Sobota ni spregledala te pomanjkljivosti, vendar bi bil njen položaj neprimerno lažji, če bi pobuda za utemeljivost bila rezultat javnih razprav občanov.

Ne gre podcenjevati tudi doslej edine pripombe sveta za kulturo in prosveto pri ObLO Murska Sobota, s katero se ta svet zavzema, kot že zapisano, za ustanovitev posebnega sklada za kulturo. Utemeljitev, ki opozarja na nekatere specifičnosti v soboški komunse, velja predvsem za spremenjevo strukturo prebivalstva. Prevladujoče število mladine v srednjih strokovnih šolah, ki sicer zagotavljajo komunse dovolj kadrov, je namreč zaradi preslabše materialne osnove podvrženo enostranski vzgoji; torej opozarjajo v pripombi na pomanjkljivo kulturno rast in izobraževanje srednješolske mladine. Drugi važen predlog zadeva interese in potrebe vse večjega števila industrijskih in kmetijskih delavcev, ki povečati možnost za kulturno izživljanje teh delavcev še vedno minimalne, zato predlog o ustanovitvi takega sklada prav gotovo zasluži vso pozornost pristojnih činiteljev.

Toda, kako je sploh s statutom srednjih šol v osnutku občinskega statuta? Mar kaže v praksi res prepustiti vse pravice in dolžnosti pristojnim zbornicam — poleg zagotovitve gmotnih pogojev za delovanje teh šol tudi usmerjevalno vlogo in moralno podporo. Mar se občina kot družbeno-teritorialna enota odpoveduje vsakršnim obveznostim na tem področju? Ali so naše gospodarske organizacije že v stanju, da po določenem časovnem obdobju ustrezajo potrebam in zahtevam po ustreznem stanovanju vsakemu zaposlenemu?

Takih vprašanj bi lahko navedli še več. Že povzetele te pomanjkljivosti pa zgovorno nakazuje potrebo po zares množičnem razpravljanju o osnut-

POGUMNEJŠE VKLUČEVANJE MLADIH

V petek je bila seja Krajevne odbora SZDL Murska Sobota; na njej so razpravljali o pripravah na konferenco krajevnega odbora.

Na konferenci bo sodelovalo okoli 120 delegatov iz šestih terenskih organizacij in bodo obravnavali poleg vloge Socialistične zveze še nekaj najvažnejših problemov iz M. Sobote.

Konference terenskih organizacij pa bodo predvidoma končane do 25. t. m., razpravljali pa bodo v glavnem o osnutku nove slovenske ustave in o kadrovskih vprašanjih terenskih organizacij SZDL, ki bodo odslej pogumneje vključevale v svoja vodstva zlasti mlade ljudi.

DVOJEZIČNOST

TEMELJNI PREDPOGOJ ZA ENAKOPRAVNO UVELJAVLJANJE SLEHERNEGA PREBIVALCA NA NARODNOSTNO MEŠANEM PODROČJU

(Nadaljevanje s 1. strani)
Po mnenju tovariša Ribičiča se sicer večina mora izogibati slehernemu dejanju, ki bi lahko ustvarilo videz neenakopravnosti, diskriminacije ali zapostavljanja manjšinskega prebivalstva. Manjšini je treba nuditi nasprotno še posebno zaščito in varstvo. Resnica je namreč, da je manjšinsko vprašanje v bistvu tudi večinsko vprašanje. Odnos večine do manjšine mora biti tak, da se manjšinsko prebivalstvo počuti zares svobodno in resnično enakopravno. Večina mora tudi vzpostaviti tako stanje, da se počuti manjšinec v svoji državi, da ima v svojem jeziku napisano ime vasi in ulice, da zna miličnik na ulic-

tudi jezik manjšine, da manjšinec lahko čita na občinski deski objave v svojem jeziku konkretno določila osnovne družbenega sožitja med večino in manjšino, medtem ko bodo in da mu nikjer nikdo ne postreže s pripombami na račun njegove nacionalne pripadnosti.

V novih ustavnih osnutkih — je v zaključku svojega predavanja dejal tovariš Mitja Ribičič — so povzeta omenjena načela in izkušnje socialistične prakse v Jugoslaviji. Zvezna ustava je dala samo temeljni okvir manjšinskih pravic, republika pa bo, kot nosilec nacionalne politike,

statuti komun morali kar najpodrobneje zajeti vso manjšinsko problematiko.

Tovariš Mitja Ribičič

Javna mladinska tribuna o ustavi v Ljutomeru

Mladina v ljutomerski občini je v zadnjem času družbeno precej aktivna. Poleg mladinske politične šole, ki jo bo predvidoma obiskovalo nad 30 mladincev in mladinc iz občinskega okoliša in se bo pričela 15. novembra, je občinsko vodstvo LMS priredilo pretekli teden tudi javno tribuno za delavsko mladino.

Na javni tribuni so mladi občani razpravljali v predosnutku nove ustave, razpravo pa je vodil Franc Zabota iz Murske Sobote. Mladi udeleženci javne tribune so preda-

vatelju zastavili kar trinajst vprašanj. Naj navedemo najvažnejše: kaj bo z mladimi delavci v proizvodnji, katerih starši imajo nad 3 ha zemlje, kandidiranje ljudskih poslancev, pravice proizvajalcev, pojem delovne organizacije itd.

Na vprašanja mladih diskutantov je odgovarjal član političnega aktiva. Že zanimanje mladih občanov za ustavna vprašanja na prvi javni tribuni dokazuje, da bi bilo potrebno organizirati še več podobnih razprav za delavsko in predvsem kmečko mladino.

F.S.

PRICETEK ŠIROKIH RAZPRAV O USTAVI V SOBOŠKEM OKRAJU

DOSLEJ NAD 8.000 LJUDI

Do minulega torika je bilo v soboškem okraju že okrog 120 razprav, od tega 46 sestankov občanov v okviru podružnic SZDL. V teh razpravah so občani poslušali razlago predosnutkov zveze in republiške ustave — pogosto ne le kot pasivni poslušalci, saj so mnogi občani tudi sami sodelovali s vprašanji, pripombami in predlogi.

Dobršen del razprav je bilo tudi v gospodarskih organizacijah, katerih kolektivi so prav tako prispevali svoj delež na seznam dosežaj posredovanih pripomb in predlogov. Razen običajnih vprašanj, ki se nanašajo na lastnino zemlje, bodoče davčno politiko, pravice občanov in raznih predstavniških organov, so vse bolj pogoste tudi poglobljene razprave o raznih določilih ustavnih predosnutkov, o vprašanjih, ki bodo pozneje regulirana z zakoni, novimi predpisi republiških in zveznih organov.

V radgonski občini je že večkrat vzniklo vprašanje, ali

bo nova ustava razveljavila sedanje zakone, predvsem na področju gospodarske zakonodaje. Ponekod je bilo tudi več vprašanj v zvezi z obsegom pravic delovnih organizacij in njihovim odnosom do politično-teritorialnih enot. Razpravljalec je predvsem zanimalo, ali bo v bodoče potrebno soglasje ljudskega odbora k posameznim odločitvam organov družbenega upravljanja.

Občani so marsikje zastavili tudi vprašanje, zakaj je potrebno ustavno sodišče, ko pa morajo vsi organi državne uprave, družbene službe, gospodarske organizacije, zavodi in drugi tako poslovati v skladu z zakoni. Na podeželju in še zlasti v okolici mest so občani želeli odgovore tudi na vprašanja v zvezi z zemljiškim maksimumom in so se posebej zanimali za bodočo usodo

tistih, ki so v službi, pa so hkrati tudi lastniki kmetijskih zemljišč.

Razprave o ustavnem gradivu se marsikje očitno prepletajo tudi s problemi, ki sodijo med izrazito notranja vprašanja naših občin, zato bi bila razprava nedvomno bolj življenjska in ustvarjalna, če bi jo učinkoviteje povezovali z nakazano problematiko v občini in njenim statutom.

Pred konferencami SZDL v radgonski občini

V teh dneh so se v radgonski občini začele prve seja krajevnih odborov SZDL, ki razpravljajo o pripravah na krajevne konference. Predvsem obravnavajo organizacijske zadeve, med njimi obseg KO SZDL, urejanje evidenc članstva in zbiranje no-

vih članov, proučujejo možnosti formiranja podružničnih odborov itd.

Na drugih sejah, ki bodo nekaj dni pred krajevnimi konferencami, bodo KO SZDL razpravljali o kadrovskih in vsebinskih pripravah za konference. V nove KO SZDL bodo predvideli najbolj družbeno aktivne člane, pri tem pa vsekakor ne bodo pozabljali na vključevanje žena in mladine. Posebno skrb bodo na sejah KO SZDL posvetili vsebinskim pripravam. V ta namen

bodo za konference sestavili poročila, ki bodo izraz stvarne dejavnosti članov SZDL. Pri pripravah na krajevne konference pomagajo tudi vsi člani IO ObO SZDL G. Radgona.

GRAD

Delo mladinskih aktivov pri Gradu in v Kuzmi je zaradi sezonskega problema težavno in sorazmerno kratkotrajno, saj se mladina vrača s sezonskih del šele pozno jeseni, odhaja pa že zgodaj spomladi. Da bi poživili delo mladine v tem okolišu, je v nedeljo sklical občinski komite mladine pri Gradu posvetovanje, na katerem so razpravljali s predstavniki tamkajšnjih aktivov predvsem o zaposlovanju mladine in problemu sestzstva. Na posvetovanju so tudi sklenili, da bodo prihodnjo soboto razpravljali o predosnutku nove ustave.

MARTJANCI

Tudi v Martjancih so pred kratkim razpravljali o predosnutku nove zvezne ustave. Po predavanju se je razvila plodna diskusija. Občane so najbolj zanimala nekatera osnovna teoretična vprašanja. Tako se je pojavilo vprašanje, kako se naša država in s tem v zvezi naša ustava ločita od drugih. Razen teh osnovnih teoretičnih so občane zanimala tudi nekatera vprašanja lastninskih odnosov in odnosov v privatni kmetijski proizvodnji.

SLABA UDELEŽBA

Da bi poživili delo mladine v samoupravnih organih na šolah in v podjetjih, je občinski komite mladine M. Sobota organiziral v ponedeljek posvetovanje s predstavniki mladinske organizacije, zastopniki organov samouprave v gospodarskih organizacijah in člani šolskih odborov. Vendar je žalostno dejstvo, da sta se posvetovanja udeležila le dva predstavnika iz gospodarskih organizacij in trije člani šolskih odborov.

Na posvetovanju so razpravljali med drugim tudi o vlogi šolskih skupnosti in pomenu klubov mladih proizvajalcev v gospodarskih organizacijah. Sklenili so, da bo komisija za delavsko in družbeno upravljanje pri občinskem komiteju LMS sestavila na podlagi razprav na posvetovanju zaključke in jih dostavi-

la vsem gospodarskim organizacijam in šolskim vodstvom.

potrditev pa bi pomenila zelo slabo uslugo nadaljnjemu razvoju in utrjevanju komunalnih skupnosti in njihovih obsežnih družbenim smotrom.

Na sliki zgoraj: Če kdaj, potem je ob taki priložnosti grozdja več kot dovolj — hitro k poslu! — (foto Olaj)

B. — K.

Arondacija zemljišč, uveljavljanje kooperacije

Prejšnji tork so se zbrali delegati osnovnih organizacij Zveze komunistov beltinske občine na svoji letni občinski konferenci ter ob navzočnosti članov OK ZKS Branka Zdravca in Kolomana Balažica kritično ocenili svoje delo v minulem obdobju.

Iz poročila in referata povzemamo, da se precej komunistov v beltinski občini ne pozna v celoti svojih nalog, kar potrjuje tudi njihova premajhna družbena aktivnost. Na konferenci so govorili o raznih oblikah dela. Kot zelo uspešno obliko dela so omenili stalne aktivne, med katerimi je bil najučinkovitejši aktiv za kmetijska vprašanja, ki je opravil zlasti pomembno vlogo pri uvajanju in tolmačenju novih agrotehničnih ukrepov.

Po mnenju konference so kmetijske organizacije v beltinski občini doslej premalo storile za združitev površin lastne proizvodnje. Teh imajo okrog 100 hektarov, raztresene pa so na 126 parcelah. Spriče so ugotovile, da se delegati zavzeli za arondacije, ki naj bi jih, kjer je le mogoče, izvajali sporazumno z zasebnimi kmetovalci. Površine lastne proizvodnje pa naj bi po mnenju delegatov povečevali s hitrejšim nakupovanjem, vendar pa naj bi dopolnjevali s krepitvijo višje organizirane kooperacije.

Več delegatov je diskutiralo o tem, naj bi uvedli obračuna-

vanje osebnih dohodkov po delovnem učinku tudi za administrativno in režijsko osebje, ki je v nekaterih primerih prizadeto, ponekod pa prejema celo previsoke osebne dohodke.

Na konferenci pa so poudarili tudi potrebo po krepitvi vloge kulturno prosvetnih društev, ki naj bi dobila predvsem širši vzgojno-izobraževalni pomen ter nakazali potrebo po hitrejšem ustanavljanju klubov.

-js-

AKTIVNO VKLJUČEVANJE MLADIH

Vsebinsko bogat in živahen razvoj naše družbe vedno bolj vzbuja zanimanje mladine, ki jo priteguje v svoje procese in nenehno vzbuja njeno zavest.

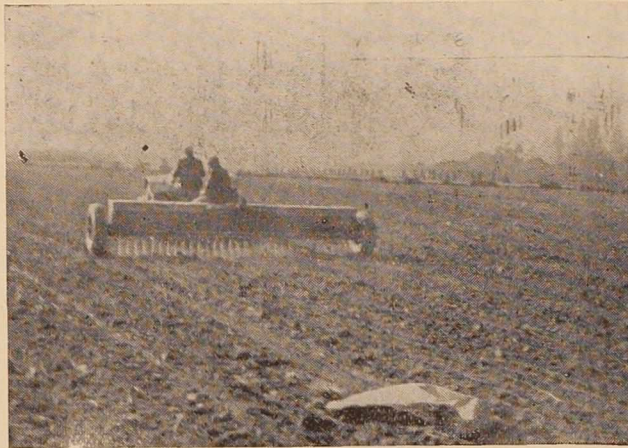
V občini Murska Sobota je v mladinsko organizacijo vključenih 4016 mladih občanov ali okroglo 56 odst.; mladina je organizirana in dela v 52 vaških, 50 srednješolskih in 11 aktivih na osemletkah. V delovnih organizacijah je 11 aktivov LMS.

Mladina soboške občine je pripravljena na svojo konferenco, ki bo letos odprta in dostopna vsem članom organizacije LMS.

Na sobotnem plenumu občinskega komiteja LMS Murska Sobota, zadnjem pred občinsko konferenco, ki bo 11. t. m. ob 8. uri zjutraj v dvo-

rani DPD »Svoboda« in na kateri bo sodelovalo nad 180 delegatov in gostov, so podrobno analizirali dosežanje delovne organizacije LMS kot celote in njenih osnovnih celic, aktivov Ljudske mladine.

Ugotovili so, da je mladinska organizacija v komuni naredila v preteklem obdobju precejšen korak naprej, predvsem pri uveljavljanju različnih oblik dela in njihovi kvalitetni izvedbi. Organizacija LM so v preteklem obdobju postale mnogo bolj samoiniciativne in samostojne, svoje osnovne naloge pa so iskale v življenjskem krogu mladih ljudi, v krogu, v katerem mladina živi in ustvarja. Skratka, organizacija je pristopila k trdnemu in vsebinsko nevezanemu delu. Precejšen korak je storila mladina tudi v gospodarskih

Jesenska setev, trošenje umetnih gnojil, v KZ »Mursko polje v Križevcih pri Ljutomeru

SETVENA DELA V RADGONSKI OBČINI

Akcija jesenske setve v radgonski občini dobro napreduje. Setev žitaric je že opravljena 90-odst., 10-odst. izpad gre na račun pozne zoritve koruze.

V akcijskem programu jesenske setve je predvidenih za pšenico 437, za rž 4 in za ječmen 75 hektarov, realizacija pa znaša 316 za pšenico, 7 za rž in 59 hektarov za ječmen. Kooperacija znaša pri pšenici, rži in ječmenu 300, 8 in 48 ha, dočim je realizacija 320, 8 in 14 ha. Od 382 ha po planu je realiziranih 342 ha.

Plan agrominimuma za vse žitarice znaša 950 ha, realiziranega pa je do sedaj 330 ha. Umetna gnojila, zaradi katerih so bile spočetka težave, so dospela in bo zato agrominimum v celoti izveden. Zadruga sklepa s pridelovalci pogodbe o delitvi proizvoda, pogodbe na garantirani proizvodnji, na kontrahajni način in na poljubni način za povečanje hektarskih donosov. Strojni park, ki ga je lani primanjkovalo, je letos kmetijska zadruga povečala in tako omogočila nemoteno obdelovanje zemljišč, ki so se pri zasebnikih v tem gospodarskem letu zmanjšala za 600 hektarjev.

PRED OBČINSKIMI KONFERENCAMI LMS

JAVNE RAZPRAVE OBETI ZA USPEH

KER SO PRIPRAVE NA OBČINSKE KONFERENCE LMS ZAKLJUČENE ŽE V VSEH OBČINAH, SMO ZASTAVILI NEKAJ VPRAŠANJ TOVARIŠU GEZI BAČIČU, SEKRETARJU OK LMS

O značilnostih dela mladinske organizacije v preteklem obdobju meni tov. Bačič naslednje:

Ce hočemo govoriti o značilnostih dela v preteklem obdobju, moramo priznati, da nekih posebnosti ni bilo v aktivih LMS. Na žalost so osnovne organizacije še vedno delale največ na področju kulturno-prosvetne dejavnosti in športnega udejstvovanja.

In kaj je temu vzrok?

Mislil, da je eden najvažnejših vzrokov za tako stanje v tem, da občinska mladinska vodstva, pa tudi okrajno mladinsko vodstvo in ostale politične organizacije niso

mladini dovolj tolmačile izrazito politično obeležje mladinske organizacije, katere glavni smotri niso v tem, da bi mladini nudila le razne interesne oblike izživljanja, ampak naj bi mladinska organizacija — poudarjam, kot politična organizacija — mladino usmerjala, jo izobraževala, vzgajala in ji omogočila, da dela v raznih kroških in društvenih izven organizacije, ne pa, da v okviru aktivov ustanavlja razne sekcije, saj imamo za organiziranje pestrih oblik sodelovanja na razpolago številna društva in organizacije, kjer se lahko mladina po aktivno vključuje v delo po svojem interesu.

Na vprašanje, kdaj bodo občinske konference in kako so te pripravljene, je tov. Bačič dejal:

Vse občinske konference bodo v novembru: 11. v Murski Soboti in Petrovcih, 18. nov. v Beltincih in Lendavi, 25. novembra pa v Radgoni in Ljutomeru.

Konference so sorazmerno dobro pripravljene, saj so se komiteji lotili dela že pred dobrim mesecem in menim, da nam je že to jamstvo, da bodo uresničena tudi naša pričakovanja glede vsebine konferenc. Ce hočemo sklepati, o čem bo mladina razpravljala na občinskih konferencah, moramo izhajati iz samih letnih sestankov

aktivov, ker menimo, da je prav občinska konferenca tista, ki mora vsa osnovna vprašanja, o katerih je mladina razpravljala že na letnih sestankih aktivov, ki so bili letos za razliko od prejšnjih let mnogo boljši, obravnati in dati smernice, kako jih reševati.

Osnovni problemi, o katerih bodo na konferencah razpravljali, so naslednji: v Murski Soboti o vlogi mladine v izgradnji in razvijanju komunalnega sistema, v Petrovcih bodo razpravljali o sezonski mladini v kmetijstvu in o zaposlovanju mladih; podobne razprave bodo tudi v Beltincih in Lendavi, kjer bodo dodali še manjšinsko vprašanje, medtem ko bodo v radgonski občini razpravljali o mladini v proizvodnji in maloobmejnem prometu.

Po vsem tem menimo, da so konference zares dobro pripravljene in lahko trdimo, da bodo uspele.

Nedvomno, saj smo se že prej in temeljito pripravljali na nje, precejšen delež pa bo prav gotovo prispevalo tudi to, da so letošnje občinske konference javne; torej je na njih zaželjena udeležba in sodelovanje čimširšega kroga mladine in ostalih občanov.

BRIGADIRSKI HOO-RUK MED LJUTOMEROM IN KRIŽEVCI

V začetku oktobra je občinski komite LMS v Ljutomeru formiral mladinsko delovno brigado »Janko Ribič«, ki je štela ob ustanovitvi 38 brigadirjev in brigadirke. Brigada sodeluje pri gradnji ceste Ljutomer—Križevci.

Pod vodstvom Toneta Nepuzičana, ki je letos sodeloval tudi na zvezni delovni akciji, dela brigada dnevno po osem ur. Vsa dela ima normirana. V oktobru je presegla normative povprečno za 54 odst. in bila pohvaljena od Cestno-gradb. podjetja Maribor za dosežene uspehe. 31. oktobra je brigada presegla normo celo za 130 odst., kar je že svojevrsten rekord. Z doseženimi rezultati se brigadirji seznanjajo vsak dan sproti na brigadirskih delovnih sestankih. Imajo tudi tedenske konference. Po delovnem času poslušajo brigadirji različna predavanja. Pred dnevi se je vsa brigada udeležila tudi razprav o predosnutku nove ustave.

Brigadirji pa skrbijo tudi za družabno življenje: prireja-

jo brigadne plesne, družabne večere, sodelujejo v raznih vaških društvenih itd. Sredi novembra nameravajo s pomočjo avtomoto društva iz Ljutomera prirediti tečaj za mopediste. Po končani akciji bo brigada priredila v Ljutomeru tudi javno oddajo »Pokaži, kaj znaša«. Na tej oddaji bo sodelovala tudi mladina iz okoliš. Za prihodnje dni imajo še v programu predavanja o delavskem in družbenem upravljanju. Nekaj brigadirjev bo odšlo tudi v mladinsko politično šolo.

V teh dneh nameravajo brigado še povečati, saj naj bi

štela do 100 mladincev in mladink. Poskrbljeno je že tudi, da se bodo brigadirke po končani delovni akciji zaposlile v obratu mariborske MTT, medtem ko bodo fantje lahko našli zaposlitev v ostalih podjetjih ljutomerske občine, nekaj pa jih bo seveda še naprej ostalo v kmetijstvu.

Brigada je bila v zadnjih dneh deležna več obiskov. Po-

leg predstavnikov občinskega in okrajnega komiteja LMS je brigadirje obiskal tudi član CK LMS inž. Guzelj.

S. F.

Strokovni izpiti na učiteljsku v Murski Soboti

Pred kratkim je Svet za šolstvo LRS imenoval člane komisije za opravljanje strokovnih izpitov za naziv učitelj pri Učiteljsku v M. Soboti. Do izida novih predpisov bodo strokovni izpiti za učitelje opravljeni po dosedanjem pravilniku. Prvi izpiti bodo v

drugi polovici meseca novembra za učitelje, ki bodo vložili prijave do 15. novembra t. l. V primeru zadnjega števila prijav bodo izpiti tudi v mesecih december, februar, marec in april tekočega šolskega leta.

Z imenovanjem navedene komisije je Svet za šolstvo LRS omogočil pravočasno opravljanje strokovnih izpitov vsem učiteljem- pripravnikom v Pomurju.

I. S.

KORAK NAPREJ V RAZVOJU OBMEJNEGA PROMETA

V času od 2. do 11. oktobra 1962 je bilo v Celovcu tretje redno zasedanje Stalne mešane komisije, ki je v času zasedanja obravnavala razna vprašanja s področja obmejnega prometa med FLRJ in republiko Avstrijo. Bilo je sprejetih več predlogov, med drugimi tudi ta, da se v obmejni cono vključijo še nekatere vasi, tako na naši kot na avstrijski strani. Na področju okraja Murska Sobota pridejo v poštev vasi: Dankovci, Moščanci, Rakičan, Vučja vas, Stara nova vas, Bučecovci in Dobrava.

Nadalje je bil sprejet predlog, da bo koristnikom stalnih obmejnih propustnic omogočeno gibanje po vsej mejni co-

ni, ene in druge strani, a ne samo na določenem področju kot je bilo do sedaj. Tudi vidiranje stalnih obmejnih propustnic in drugih obmejnih dokumentov bo poenostavljeno, ker bodo po sprejetem predlogu vsi obmejni dokumenti veljali tri leta.

Z uveljavitvijo omenjenih predlogov bo storjen korak naprej v razvoju obmejnega prometa med dvema sosedoma tako, da bo dobival vse širši obseg in postal pomemben faktor v medsebojnih odnosih.

Vsi sprejeti predlogi se bodo pričeli izvajati, ko bodo potrjeni s strani pristojnih organov obeh držav.

Čeprav se prebivalci soboškega okraja v relativno manjšem številu obračajo z različnimi prošnjami in pritožbami do najvišjih državnih predstavnikov in organov — vključno na kabinet predsednika Tita — kot je zabeleženo v merilu vse Slovenije, pa še to ne pomeni, da je pri nas tudi vse v najlepšem redu; da ni pojavov brezdušne birokracije v odnosu do državljanov, tega reševanja njihovih življenjskih problemov, ki zadeva posebno v živo, tudi primerov nezakonitih odločitev itd., kar vse privede posameznike do tega, da si iščejo zadoščenja tudi na najvišjih mestih.

Prošnje in pritožbe, ki jih pošiljajo državljani najvišjim državnim in političnim forumom, so v večini primerov upravičene, v mnogih pa zopet ne. Iz njih tudi odseva, da državljanji še vedno premalo zapajajo lokalne organe oblasti čeprav gre največkrat za zadeve v njihovi pristojnosti. Tudi neinformiranost je često vzrok za vlaganje prošnje in pritožb. Dravljanji večkrat pošiljajo višjim organom pisnene vloge, čeprav že vnaprej vedo, da bo-

do iz objektivnih razlogov težko dosegli rešitev. Odsotnost pravne službe, ki bi pomagala državljanu z nasveti in napotki, je v teh primerih več kot očitna. Nekatero pritožbo državljanov na višje forume pa tudi ostro bičajo mnoge negativne pojave pri reševanju različnih zadev s področja uveljavljanja njihovih pravic, bičajo uveljavljanje različnih zvez, ne-

Kot smo že zapisali, gre v pritožbah in prošnjah državljanov največkrat prav za vprašanja, ki so v pristojnosti občinskih ljudskih odborov. Tudi vpogled v delovanje okrajne službe za prošnje in pritožbe nas prepriča o tem: odborniška komisija za prošnje in pritožbe je n. pr. lani razpravljala o 62 pisemnih vlogah, ki so bile naslovljene na različ-

nosov, uveljavljanja pravic do zaposlitve itd.

Dostikrat pa so se državljani obračali s prošnjami in pritožbami na višje organe tudi zaradi tega, ker so bile občinske odborniške komisije za prošnje in pritožbe skrajno neaktivne; v mnogih primerih občani niti niso vedeli, da sploh obstojajo. Na zadnji seji OLO so se odločno zavzeli za večjo aktivnost in sistematično delo občinskih komisij. Sprejeto poročilo sega celo dlje: odgovorno družbeno delo pri reševanju prošnje in pritožb naj bi odslej zaupali na občini sposobnemu uslužbencu, ki bo svoje posle opravil z vso vestnostjo in tankočutnostjo do problema prizadetega državljanja. Tako bodo lahko državljani po krajši poti iskali ustrezne rešitve za svoje probleme in uveljavljali pravice, za katere so tako ali drugače prikrasili. Pot do najvišjih organov bo kajpak ostala tudi vnaprej še odprta: gre predvsem zato, da se državljanom omogoči učinkovito reševanje njihovih prošnje in pritožb že doma, v lastni komuni.

-sk

PROBLEMI

CK LMS v Ljubljani se je odločil za izdajanje revije z novim uredniškim konceptom. **PROBLEMI** so tako nekako nadaljevanje Mladih potov, ki so izhajali vrsto let in jih mladina dobro pozna.

Ze v lanskem letniku Mladini potov smo lahko opazili spremembe v uredniškem konceptu. Iz načrtne mentorske revije so skušali narediti resnejšo in zahtevnejšo revijo, ki bi okrog sebe zbrala del mlade literarne generacije, ki je povzela enotni družbeni in kulturni pogledi. **PROBLEMI** so nadaljevanje razvijanja revije v to smer. To nam kaže beseda uredništva, pa tudi vsebina prve številke revije.

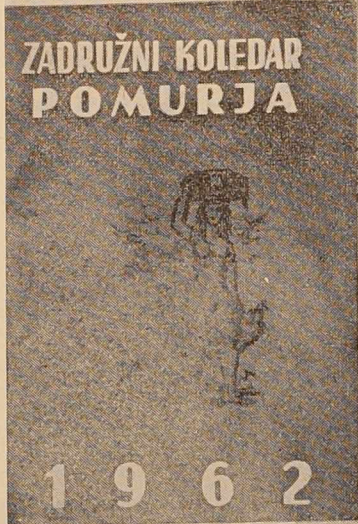
Ceprav formalna koncepcija revije se ni popolnoma jasna, lahko revijo že razdelimo na več delov: literarni, esejistično-sociološki, na ocene in poročila, ogledalo slovenske kulturne stvarjalnosti in likovne priloge. Za prvo številko se ne moremo reči, da je peštra, čeprav leposlovje zajema vse tri veje, pozicijo, prozo in dramatiko. Med temi je najšibkejša poezija, ki jo predstavljajo Bojan Pisk, Miroslav Kosuta in France Pibernik. Zanimiva je »Lirika Jožeta Udoviča«, pisatelja Borisa Paternuja, Vladimir Kavčič objavlja prozo »Stolp v Babilonu«, Breda Smolnikar »Sedemindvajseto dimenzijo z nefretete klebučkom na glavi«, Miloš Miklen pa »Administrativno balado«. Zanimive so še »Metodološke rešitve« Nika Toša in »O vrednosti teme« Janeza Doklerja.

V rubriki »Ocene in poročila« Matjaž Kmecl ocenjuje prvo pesniško zbirko Marijana Krimbergerja, A. B. pa objavlja prevod in priredbo »Razmišljanja o sodobni poljski sociologiji«. Zanimivi je tudi sestavek »Propad velikih ameriških tednikov«.

Za najširši krog bralcev bo verjetno najzanimivejša rubrika »Ogledalo slovenske kulturne dejavnosti«. Tu poročajo o novih knjigah, razstavah in glasbenih novitetah. V tej številki so med drugimi na vrsti ta dela: Bratka Krefta »Kalvarija za vasjo«, Mire Mi-

heličeve »Mladi mesec«, pesniški prvenec Nika Grafenauerja »Včer pred praznikom«, Slovenski pravopis 1962, kostanjevska razstava pod naslovom »Svet navčnih«, Alojza Srebotnjaka »Serenata per flauto, clarinetto e fagotto« itn. Likovno prilogo sestavljajo reprodukcije kiparskih del Stojana Batiča.

Jože Olaj

ZADRUŽNI KOLEDAR POMURJA 1961

ZADRUŽNI KOLEDAR POMURJA 1960

Trije koledarji Pomurske založbe doslej — založba pa pripravlja tudi koledar 1963. v slovenščini in madžarščini

TREPETLIKA

Glasilo »Društva mladih literatov« na SSTV v Murski Soboti 1962, št. 1. Uredil N. Gumilar. Prva številka »Trepetlika«, že pred časom najavljenejša šolskega lista je pred nami. V skromnem

RAZDELITEV NARODNEGA DOHODKA IN SISTEM DOHODKA V NAŠEM GOSPODARSTVU
(Izdavaško podjetje »RAD«, Beograd 1962)

Znana beograjska založba »Rad« je pripravila zanimivo razpravo dr. Aleksandra Bajta »Razdelitev narodnega dohodka in sistem osebnih dohodkov v našem gospodarstvu«. Razprava obravnava vprašanje dohodka in njegove delitve in daje sistematski pregled vseh problemov pri tem. Obenem nakazuje možnosti, kako se ti problemi lahko rešujejo z obzirom na okoliščine v nekem gospodarstvu.

obsegu, ciklostirana in okusno ilustrirana. Vsebina nam že kaže, kam se misli list orientirati: poleg literarnih prispevkov mladih piscev bo prinašal tudi poročila o delu na šoli, rezultate s športnih tekmovanj in drugo.

Uvodoma je objavljen pogumen referat s prve delovne konference aktivna Ljudske mladine na šoli. Prozne literarne prispevke so napisali Ernest Lulik, Zorica Svetec, Ela Horn, Ildika Kulič in Nikolaj Gumilar; pesmi pa objavljajo Leopold Holc, Nikolaj Gumilar-Niki in Zlata Galičič. Na zadnji strani je okusno narisana pot, ki so jo prehodili po pomurski transverzali. IJO

NAŠI RAZGLEDI

Leto 11., št. 21, 3. nov. 1962
Branko Babič piše uvodoma o množični kulturi. Dokaj prostora zavzemajo v tej številki tudi misli o ideoloških osnovah sodobne vatikanske doktrine. Vlado Vodopivec

NAŠA SODOBNOST

(Leto 10., št. 11)
Novembrska številka »Naše sodobnosti« prinaša uvodoma »Pariške zapiske« Edvarda Kocbeka. Kajetan Kovič objavlja pet pesmi, Nika Grafenauer pa ciklus z naslovom »Noč«.

Franjo Tudičman piše o procesu destalinizacije v mednarodnem delavskem gibanju. Janko Pleteršnik nadaljuje svojo razpravo »Nekaj potoz izraelske etnogeneze«, Emil Stampar pa objavlja zapis o sodobnem hrvaškem novelistu Slobodanu Novaku.

V rubriki »Med knjigami« objavljuje Nika Grafenauer pesniško zbirko »Trepetlika« Jožeta Smita, Jože Sifer »Uro spominja« Janeza Gradišnika, Rapa Suklje piše o »Zarometih« Gitece Jakopinove, A. Tušek pa kritizira Mevljevo knjigo humoresk »Oh, ta zamišljenosti«.

Na koncu Uroš Prevorsek piše o Hindimithovi teoriji, Ciril Zlobec pa odgovarja na kritični članek Josipa Tavčarja o izboru iz jugoslovenskih književnosti v italijanski. IJO

KURIRČEK

Leto II., št. 3

Tretja številka »Kurirčeka« je spet peštra. Najprej pogledimo, katere pesmi nam prinaša. To so »Pošta iz Trnovskega gozda«, ki jo je jeseni leta 1944 spesnil naš znani pesnik Ivan Minatti, pesem »Ob dnevu mrtvih«, ki jo je spesnila Darinka Veselič in »Jesensko cvetje« Frana Roša.

V tej številki so tudi nadaljevanja nekaterih zgodb. To so »Zgodbe kurirja Tinčka«, »Titovi tankisti«, slikanica »Po nevarnih poteh« in »Milčetove potegavščine«.

Razen teh so zanimive tudi nekatere druge zgodbe, ki jih prinaša nova številka revije, tako sestavek z naslovom »Tovariš Tito postane maršal Jugoslavije«, ki ga je napisal Pero R. Krstajič, pre-

vedla pa N. Popović-Kostanjevčeva, »Košček kruha« Iztoka Avseca, zgodba »Učiteljica ne zna pisati«, »Prebrisana Meta«, ki jo je napisal Vlado Firm itd. Posebno je zanimiv sestavek »Pesnik in skladatelj«. Napisal ga je Jože Zorn. V njem opisuje nastanek znane nagrajene skladbe z naslovom »Kurirček«. Besedilo zanjo je napisal za prvo številko revije »Kurirček« Ivan Minatti, uglasbil pa jo je Blaž Arnič.

Poleg vseh teh pesmi in sestavkov so v tej številki »Kurirčeka« tudi stalne rubrike, tako »Spoznavajmo svoj kraj in delo«, »Javka za ugankarje«, »Kurirčkova torba« in druge. Na zadnji strani ovojja je običajna zgodba v slikah. IJO

Še ena nova knjiga Pomurske založbe LJUDSTVO S PUSTE

Illyés Gyula — Ljudstvo s puste, izdala Pomurska založba, novembra 1962 v M. Soboti

Še prav pred kratkim nas je Pomurska založba presenetila z noviteto Oskarja Huda-leša »Med dvema svetovoma« in že ji sledi nova knjiga, prevod romana »Ljudstvo s puste« znamenega sodobnega madžarskega pisatelja, pesnika in književnika Gyule Illyésa. Gre za delo, ki slovenskemu bralcu

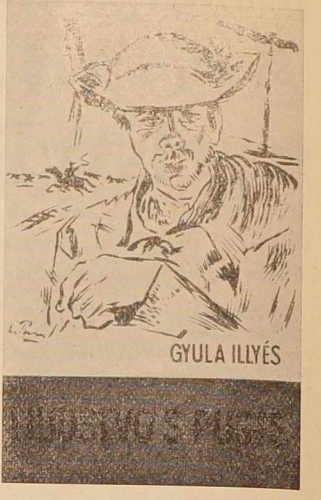
odkriva nov svet duhovne in materialne kulture. Svet, v katerem se iz pradavnine ohranjeni elementi ljudske prabore s sodobnimi oblikami izkoriščanja, svet, ki je po eni strani tako resničen in neromantičen, da se zgrozimo pred njegovo surovo podobo in obenem tako skrivnosten, samonikel in ves obdan s patino davnine, da se nam ob njem vsiljuje občutek: reka življenja ga je pustila tam, kjer ga je naplavila pred tisoč leti. (S. S.)

V romanu se nam razkrije celovita zgodovinska, socialna in kulturno-politična slika preteklega madžarskega. Srečamo se z dninarji, beroši, hlapi in pastirji velikih grofovskih posestev. Zagledamo veliko sliko izkoriščanja madžarskin poznofevdalnih časov. Začutilo nov svet — prekodonavsko pusto, ki že sama po sebi vzbudi občutek širine in melanholičnosti, ki je tako globoko zasidrana v ljudstvu, ki živi v

njej. To ljudstvo je tesno povezano s pusto. Ta ga prikljupa nase, v svoj svet in le redko komu uspe, da se iztrga iz njega.

Vse delo prepletajo poleg ostalih tudi avtobiografski momenti in globoko čutenje do tega ljudstva. Tako nas bo knjiga očarala in nas duhovno in čustveno obogatila.

Knjigo je prevedel Stefan Sedonja, ki je dodal še obširne opombe in pojasnila. Opomel jo je ak. slikar Lajčo Pandur. IJO

PERSPEKTIVE

MESEČNIK ZA KULTURO IN DRUŽBENA VPRAŠANJA

Leto II., št. 20

Z dvajseto številko »Perspektive« zaključujemo II. letnik svojega izhajanja. Prinašajo vrsto sestavkov predvsem filozofsko-sociološkega značaja.

Vital Klabus nadaljuje svoje razmišljanje o slovenski književnosti v 1962. letu. Primož Kozak, ki je skupaj z Veljkom Rusom odgovorni urednik, objavlja prevod Heideggerjevega »Izviru umetniškega dela«. H. P. R. piše o

intelektualnih v modernem svetu. Taras Kermauner objavlja četrto nadaljevanje povzetka iz »Kritike dialektičnega uma« J. P. Sartra. Ciril Zibbec in Mart Ogen (pseudonim) objavljata izvirna pesmi, Kajetan Kovič pa ob desetletnici pesnikove smrti prevode nekaterih pesmi Paula Eluarda.

V rubriki »Pregledi« piše Lado Kralj o J. D. Salingerju, T. K. o pessimističnem odnosu do predmeta, V. R. pa o naših praznovanjih.

Cankarjev večer

V PONEDELJEK ZVEČER JE V SOBOŠKI KULTURNI DVORANI NASTOPILO ZNANI RECITATOR CELJSKEGA LJUDSKEGA GLEDALIŠČA MARJAN DOLINAR. RECITIRAL JE VRSTO CANKARJEVIH ČRTIC

Črtice so bile izbrane in razporejene tako, da so tvorile čustveni lok podoživljanja otroštva od impresivnih spominov, ki jih je Cankar znal napisati prav edinstveno, do

globljih čustvenih pretresov, ob katerih se je pisatelj poglubil v človekovo bit in njene najtanjše psihološke odtone. Ob koncu je »Vrzdenc«, enkratna slika vsega človeko-

vega hrepenenja, veselja nad lepoto večnega ideala, predstavljal Cankarjevo neomahljivo umetniško vero, da je treba iti naprej, da se je temu idealu, ki po njem človek hrepeni in gre za njim, treba nenehno približevati. Dolinar je znal, kljub začetni medlosti recitacije, prignati interpretacijo do višine, ki so jo Cankarjevi teksti na določenih mestih, predvsem v »Skodelici kave« in v »Vrzdencu«, zahtevali.

Zal je kulturni dogodek take zares velike umetniške vsebine šel mimo Sobočanov. Prireditve se je namreč udeležilo le nekaj čez 30 ljudi. Ob tem se lahko zares vprašamo, kje je naša kulturna zavest in kakšen je naš odnos do umetnosti in naših umetnikov take svetovne veličine, kot je Ivan Cankar.

O tem, na kakšen odnos do tovrstnih kulturnih prireditev so naleteli dijaki med poučanjem vstopnic, pa ne bi pisal, ker so taki pojavi KULTURNA SRAMOTA ZA NAŠE MESTO!

Na sliki levo: z razstave umetniških slik slovenskih slikarjev — pred leti v M. Soboti Vprašanje ob tem: ali bomo kdaj imeli tudi v Murski Soboti stalno umetniško galerijo?

KLUBSKO ŽIVLJENJE V LENDAVI

Mladina v Lendavi bo po vsej verjetnosti še pred svojo občinsko konferenco, ki bo 18. t. m., dobila že dolgo objavljen in prostor za organizirano klubsko življenje, kajti v Lendavi, pa tudi v ostalih krajih, je veliko zanimanje ne le med mladino, ampak tudi med ostalimi občani za tako organizirano kulturno zabavo in razvedrilo.

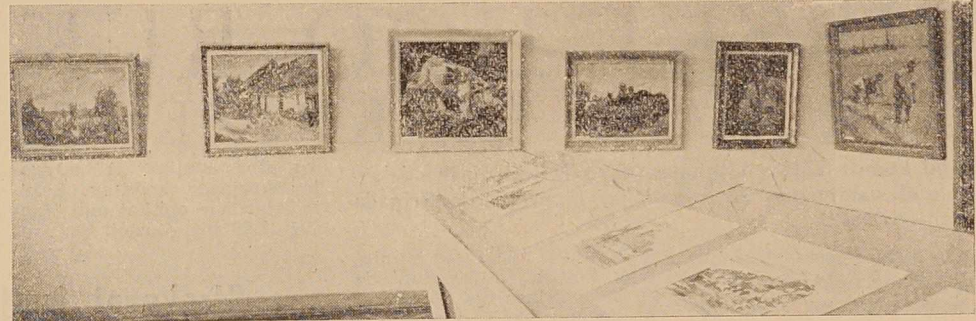
O tem problemu je bilo pred kratkim sklicano tudi posvetovanje prosvetnih delavcev in predstavnikov DPD »Svoboda« iz Lendave. Razprava na posvetovanju je bila sicer plodna, nanašala pa se je vse preveč na stare in že

za društveno življenje pri mladinskem komiteju in ustrezna komisija delavsko-prosvetnega društva »Svoboda«.

V okviru kluba bo delovalo več samostojnih sekcij: dramsko-literarna z dvojezičnim programom, glasbena sekcija

šahovska in zabavna sekcija, šola za starše, ki se bo delila v dve stopnji, in tribuna aktualnosti, ki jo bodo organizirali dvakrat mesečno; na njej pa bodo obravnavali aktualne dogodke doma in v svetu.

Program je dobro zamišljen, pešter in zasnovan tako, da bo lahko v novem klubu našel svojega konjička vsakdo, prav posebno pa še mladi ljudje iz Lendave.

preživel. delovne oblike, se pravi, da ni dovolj jasno nakazala, kako naj bi se kulturno življenje razvijalo v bodoče. Končno se je sestala tudi komisija za društveno in zabavno življenje pri občinskem komiteju LMS in prišla do zaključka, da je edini izhod iz sedanjega mrtvila dobro organizirano klubsko življenje, ki bi lahko bilo tudi povod za vso ostalo kulturno dejavnost v Lendavi. Imajo že tudi podoben program klubskega življenja, ki ga bosta organizirali in vsklajevali komisija

JOHN STEINBECK NOBELOV NAGRAJENEC

Švedska akademija je sklenila, da letošnji Nobelovo nagrado za književnost podeli znanemu ameriškem pisatelju Johnu Steinbecku.

Steinbeck se je rodil v Kaliforniji leta 1902. Njegova pot do uspeha je podobna potem ostalih pomembnih ameriških književnikov: do svetovnega uspeha in slovesa se je moral prebiti skozi težke življenjske razmere. Zaslouel je leta 1939, ko je z romanom »SADOVI JEZE« prešel vso ameriško javnost. Temu romanu so sledila še druga pomembna dela, ki jih imamo skoraj vsa prevedena v slovenščino.

Poglejmo le nekaj njegovih znanih romanov: POLENTARSKA POLICA, VZHODNO OD RAJA, NEGOTOVA BITKA, LJUDJE IN MIŠI itd. IJO

Ni vsa Nemčija militaristična, ni vsak Nemec militarist. Navaden, preprost človek, ki je v minulosti vojni največ pretrpel in ki ga sploh vsaka vojna najtrše zadene, se pravgotovo za vse prej navdušuje kot za puško. Toda po vsem videzu je nemška družba nekaj drugega kakor nemški človek. Kaj ti ta družba, ta sistem zatrjuje, iz dneva v dan, da se mora oboroževati, če hoče, kot pravi, obvarovati svojo svobodo, med tem ko nemški človek zgolj brezmočno protestira nad tem naraščajočim bojnim klicem. Z nenehno propagando proti komunizmu, proti njegovemu »nasilju« je vse prišlo že tako daleč, da se najbolj ravnodušen in neveden državljan v tej deželi vzdihoma ali pa že z gnevom reče svoj »da« in s tem požene oboroževalni stroj tudi sam še bolj v tek. Ni in ni videti drugačne poti za malega človeka. Mora pač »vpiati« z volkov, kot je vpijal z volkovi nedavno, razbijajoč izložbe judovskih trgovin in grozeč slehernemu, ki ni bil »nadčlovek«, kot je o sebi mislil to on. Kakor nujno zlo je zdaj tu »borba za ohranitev demokracije in svobode«, kakor nujno zlo, ki ga pač sprejema, ker se mu zdi še zmeraj znosnejša kot pa »komunistična ječa«.

Taka blokovska miselnost — vseeno, če na zahodni ali vzhodni strani — je kakor mamilni napoj; prej ali slej se človek znajde v njegovih oblastih in s tem je tudi že izgubil

mero za vse, kar ni samo v tem ali v onem bloku, ampak je povsod, kjer živi čuteča duša in občutljivo srce. Slepota! Slepota! bi človek najraje zavpil z ogorčenjem in se nemalokrat še s pestmi pognal proti vsaj kratkovidnosti. In res niso vsi ravnodušni. V Londonu na primer poleže skupina ljudi na pločnik in obleži, kakor si predstavljajo, da bi se zgodilo z njo ob eksploziji atomske bombe. Anglija ima svoj odbor stotih, Anglija ima to svoje gibanje, ki se z vsemi dovoljenimi sredstvi bori proti jadrskemu oboroževanju. Tudi Nemčija ne zaostaja. Ni vsa militaristična, res ne, prav tako ni vsak njen prebivalec

DRAGI

militarist. Tudi tam je napredna inteligenca, tudi tam je napredna mladina, ki budno in kritično opazuje vso rast svoje dežele. In tudi tam je gibanje, ki se z vsemi možni zavzema za popolno razorožitv.

Naletel sem nekega dne na članek, ki ga je priobčil eden izmed voditeljev teh nemških pacifistov. »Dragi preživeli«, tak je bil naslov njegovega sestavka je bil videti kot nagovor tistim, ki so preživeli, namišljeno atomsko vojno. Jasnno, pa čeprav morda preti-

neposredno doživel to vsebino polno znamenje, to sinjo svetlobo — znamenje, da je človek sprostil mogočno silo in si jo podredil, tedaj se mi je zazdelo tudi samemu, da nekoga nagovarja, zatopljen v svoje misli: »Dragi preživeli... Vem kakšno blagodat lahko pomeni jedrska energija: naša prihodnost počiva na nje. A nemara še očitneje nam je v zavesti vsa njena nevarnost. »Dragi preživeli«, mi je zvenelo nekje v notranjosti. Dragi preživeli! Kako lepo si je barva! To je reaktor za mi

Južnoslovsanske pesmi na koncertu v soboto zvečer

V SOBOTO 10. NOVEMBRA BO V MURSKI SOBOTI GOSTOVAL AKADEMSKI PEVSKI ZBOR »TONETA TOMŠIČA«, KI GA SESTAVLJAJO ŠTUDENTI LJUBLJANSKE UNIVERZE.

Mešani zbor, ki ga sedaj vodi dirigent Lojze Lebič, soboško občinstvo že pozna, saj je pri nas, po zaslugi takratnega Kluba prekmurskih akademikov, gostoval že pred štiri leti. Tokrat bo nastopil z

ZAKAJ

V SOBOTI PREMALO PROPAGIRAJO KULTURNE PRIREDITVE

V Murski Soboti je zadnje čase vrsta kulturnih prireditiv, tako domačih kot gostovanj. Večkrat pa so ljudje o njih preslabo obveščeni in se zgodi, da je kak večer kulturna dvorana dokaj prazna.

Zakaj ne bi uvedli nekje na vidnem prostoru v mestu stalno desko za propagiranje kulturnih prireditiv. Tu bi stalno ob vsaki prireditvi navedli kraj in čas prireditve, po možnosti pa v majhni omarici še kakšen fotografski in drugačen slikovni material o skupini, ki bo nastopila. IJO

»VESELI HRIBOVCI«

GOSTOVALI V TURNIŠČU

V nedeljo je v Turnišču gostoval z zabavnim glasbenim sporedom znani ansambel »Veselih hribovcev«. Prireditelj je dobro uspešno in so bili vaščani z njo zadovoljni kljub temu, da se je začela s skoraj enurno zamudo. IJO

IZ DOLNJE BISTRICE

Pred kratkim je imel vaški aktiv LMS letno konferenco, na kateri smo ugotovili, da delovanje aktivna ni bilo ravno takšno, kot bi moralo biti. Nimamo namreč svojih prostorov in smo imeli največkrat sestanke kar pod milim nebom. Predvidevamo, da bomo dobili svojo sobo v vaškem domu, ki bo kmalu dograjen. Za otvoritve doma pripravljamo igrice in pisan kulturni program.

V Rakičanu spet poprijeli

V zadnjem času je bilo na Srednji kmetijski šoli v Rakičanu precej mlačnosti v delovanju mladinske organizacije in njenih sekcij. Na zadnji seji pa je šolski komite LMS sklenil, da bo zamenjal vodstva v sekciji SSD in organizaciji PZ. Poseben iniciativni odbor pripravlja na šoli tudi ustanovitve organizacije RK in strelske družine, za katero je med dijaki še posebno zanimanje. Te dni so se pričele tudi priprave na proslavo ob Dnevu republike, kmalu pa bo izšla že tretja številka dijaškega glasila »V sencih topolov«. do

dvema koncertoma, popoldne in zvečer, predstavil pa se bo z vrsto pesmi jugoslovsanskih narodov. Koncert zbora take kvalitete in popularnosti bo za naše mesto prav gotovo velik kulturni dogodek in bo v nizu kvalitetnih gostovanj, ki jih imamo zadnje čase priliko videti (koncert Dubravke Tomšič, gostovanje celjskega Ljudskega gledališča itn.), prav gotovo vplival na pozitivitev kulturnega življenja pomurske metropole.

Akademski pevski zbor »Toneta Tomšiča« si je v povojnih letih pridobil popularnost in ugled pri širokih krogih občinstva, predvsem z domačo, slovensko in jugoslovsansko narodno in umetno pesmijo. Gostoval je po raznih krajih širimo domovine; v Mariboru, Trbovlju, Zadru, Metliki, Beogradu, Kopru in drugod. Zaslouel pa je tudi izven meja naše domovine in tako ga je

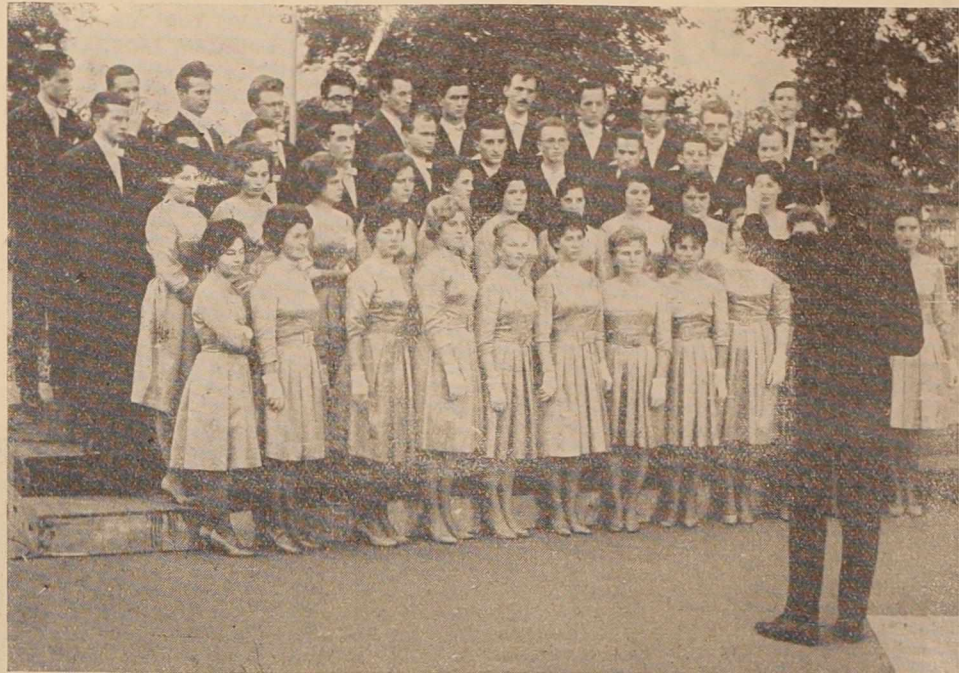
spoznala domala vsa Evropa. Prva stopnica do te popularnosti je bil uspeh na pompozantnem mednarodnem festivalu v Toulousseu v Franciji leta 1959. Še večji uspeh kot to gostovanje v Franciji pa predstavlja letošnja zborova tritedenska turneja po Zahodni Nemčiji, kjer so pevce v vseh kulturnih središčih dežele, Düsseldorfu, Aachenu, Stuttgartu, Hannoveru, Duisburgu, Münchenu in drugod bleščeče sprejeli tako kritiki kot občinstvo. Tako se je od tam zbor vrnil z vabilom za ponovna gostovanja in z zavestjo, da predstavlja v Evropi enega najkvalitetnejših zborov južnoslovsanske glasbe. —eh

KAKO PLEŠEMO IN SE ZABAVAMO V SOBOTI, RADENCIH IN DRUGOD

Zaplešimo twist?

KAKO SE JE RAZVIJAL DRUŽABNI PLES — O PLESNEM KLUBU »TOPOLI« — ŠPORTNI PLES NA POHODU V POMURJE — ZA KONEC NEKAJ SKROMNIH MISLI O KULTURNI RAVNI NAŠEGA DRUŽBENEGA ŽIVLJENJA

Ples je ena najstarejših oblik človekovega kulturnega iz-

življanja. Z dodajanjem in izkristaliziranjem različnih figur se je umetniško izpopolnjeval in s privzemanjem bontona dobil v družabni obliki nalogo *družiti človeka z sočlovekom ter estetizirati in humanizirati te medčloveške odnose*. Lahko celo rečemo, da danes predvsem mladi ljudje pri plesu poglobljajo svoja socialna čustva. Ples mlademu človeku krepi samozavest, utrjuje nastop in mu obrusio glatlost vedenja. Tako ga sčasoma izklesje v globlje čuteče socialno bitje.

NEKAJ ZGODOVINE

Ples je nastal na osnovi naravnega gibanja. Če je to gibanje usklajeno in povezano z ritmom lahko govorimo o nastanku plesa. Prva oblika družabnega plesa je nastala v Italiji v dobi renesanse. Tu so plesali višji sloji, aristokracija. Učili so jih hišni plesni učitelji. Med širše sloje se je družabni ples razširil šele v Franciji v času revolucije. Tu ga je uvažalo prebujajoče se meščanstvo. Ples, ki so jih plesali: francoska quadrilla, predhodnica današnje četvorke, in hopple ray, prvotna oblika dunajskega valčka. Tema dvema plesoma so nato Čehi dodali še svojo polko, grajeno na folklornih motivih. Pozneje so An-

gleži iz dunajskega valčka naredili svojega počasnega in v 19. stoletju je vsa Evropa, razen carske Rusije, ki je odklanjala vse moderne stvari, na veliko plesala družabne plesne.

Po prvi svetovni vojni so se standardni plesi razširili tudi po Ameriki, od tam pa smo dobili latinsko-ameriške plesne. Po drugi svetovni vojni se je ples razmahnil še bolj. Predvsem so se razvili in popularizirali modni plesi: iz rumbe se je razvil mambo, iz tega je nastal mambo cha-cha, ki so ga dalje razvili v mambo cha-cha-cha, iz katerega pa imamo danes cha-cha-cha.

Tako imamo danes tri vrste plesov: STANARDNE (dunajski in angleški valček, tango argentino, foxtrott in slow fox), LATINSKO-AMERISKE (rumba, samba, passo doblle) in MODNE PLESE (boogie in letos moderno obliko tega, lincee boogie, cha-cha-cha v raznih sistemih, twist in madison). Ljudje pa gredo mimo te razdelitve in jih delijo na »dobre« in »slabe«.

PLESNA VZGOJA IN SOBOSKI PLESNI KLUB »TOPOLI«

V soboškem plesnem klubu »Topoli« so s sistematično plesno vzgojo začeli pozimi leta 1961,

ko je »Svoboda« organizirala začetne in nadaljevalne plesne tečaje. Takrat se je plesna vzgoja razširila tudi na vse srednje šole, razen Učiteljske (?). Žal je letos, ko plesna sezona trajaja že dobra dva meseca, še vse mrtvo. Kaj je z mladino in, še boljše, kaj je z odgovornimi za družabno življenje mladine? Dejstvo je, da na vseh konferencah, sejah, seminarjih in posvetovanjih organov, pristojnih in zadolženih za pozivljanje in uravnavanje družabnega življenja mladine, še niso prišli dalje od besed in načrtov. Družabno življenje mladine (pa tudi odraslih) pa gre svojo klavno (ostarijsko, vlnsko, pretepaško in TURISTIČNO-LOVSKO) pot. Čas je že torej, da začnejo z redno sezono plesne vzgoje.

SEKCIJA ZA ŠPORTNI PLES

V plesnem klubu pa kljub temu, da ni mladine, ki bi jo plesno vzgajali, ne počivajo. Trenutno 6 parov mladincev vodi športne plesne. Računajo, da bodo ti pari ob dovoljnjem treningu za prve nastope usposobljeni že spomladi. Dva para od teh bosta kiub zastopala tudi na republiškem mladinskem prvenstvu ob Dnevu mladosti. »ZELENI BI VEC KANDIDATOV ZA TURNIŠKI PLES«, je v razgovoru povedal Jože Martinec, ki je končal šolo za plesne učitelje pri Plesni zvezi Slovenije, pod okriljem katere deluje tudi ta plesni klub. Žal zaenkrat tega kandidata še ni, ker je premajhna izbira med plesalci, ki morajo prej dobro obvladati družabne plesne oblike, predvsem standardne in latinsko-ameriške.

Poleg te sekcije za športne plesne nameravajo organizirati tudi PIONIRSKO SEKCIJO, vendar žal doslej na večkratno objavo še ni bilo odziva. Za to je več vzrokov, glavni ovira pa sta prav gotovo starši in šola ter njihovi zastareli pogledi na družabno življenje in družabno vzgojo.

TWIST IN SOBOČANI

Plesno življenje pa gre mimo vsega svojot pot. Pri konkretnem družabnem življenju naših meščanov je namen plesne vzgoje KULTURNO IN DRUŽABNO VZGOJITI MLADINO IN ODRASLE daleč v ozadju, kot nepomembna stvar. In kako se zabavajo Sobočani: tudi v Murski Soboti, predvsem pa kje zunaj po polnoči, pod težo alkoholnih dobrin ali prihajajo v ekstazo ob poslušanju tisočkrat pozaganih »haigatov«, ali pa oju-nučeno plešejo twist v stilu »Hej Marička«.

Ob takem družabnem izživljanju se nam nehoti vsili vprašanje, ali so twist in drugi moderni plesi res nemoralni? In obenem odgovor: TUDI TWIST IN DRUGI MODERNI PLESI SE DAJO PLESATI NA MORALNI IN ZDRAVI OSNOVI, seveda s pravilnim gledanjem nanje in ob sistematični in redni predhodni družabni vzgoji.

Se nekaj za klubok načelnim nasprotnikom modernih plesov, predvsem o twistu, o twistu izvedli po svetu že več anket. V Angliji je v taki anketi neka mati odgovorila takole: »Raje vidim, da moja hči pleše v kavarni twist, kot pa blus in tango pri zamračeni luči« (SOBOSKI MLADOLETNI »HAUSBALI«, ki so obvezno povezani z alkoholnimi tekočinami in še marsičem).

Toliko o družabnem in plesnem življenju v Murski Soboti, ki se prav naglo razvija v mesto velikih in lepih novih hiš, drevoredov, cest in javnih zgradb, obenem pa o staja divji zapad družabnega življenja. IJO

Mladina rada pleše, pa čeprav v telovadnici

Pester program za zimsko delo

Na letni konferenci vaškega aktivna LMS v Veliki Polani so ugotovili, da je bilo delovanje aktivna v minulem obdobju mnogobolj redno in živahno kot prejšnja leta. Največ mladih vaščanov je sodelovalo v športnih sekcijah Partizana, v prosvetnem društvu in pri gasilcih. Nekaj mladincev se je udeležilo tudi lokalne delovne akcije pri

asfaltiranju ceste Lendava—Rakičan. Vaščanom so mladinci pripravili veseli večer za lastno razvedrilo pa mladinski ples. Največje težave so imeli doslej zaradi pomanjkanja ustreznega prostora za zbiranje. Z dograditvijo stanovanjskega bloka za prosvetne delavce bodo verjetno tudi ta problem ugodno rešili.

Pozimi se bodo mladi vašča-

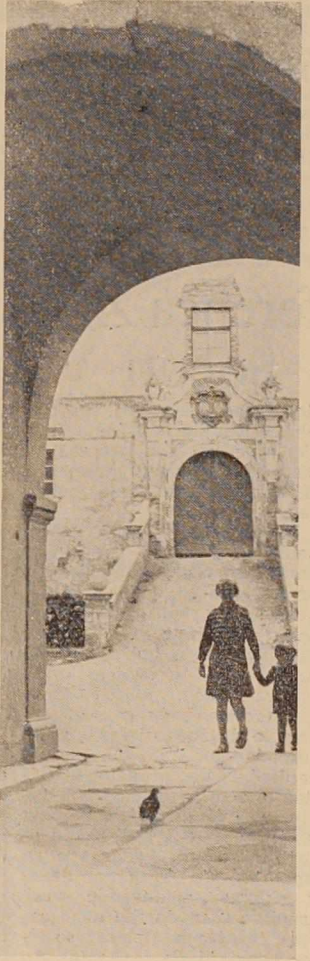
ekskurzijo na Pohorje. Poskrbeli bodo tudi za reden obisk ni Velike Polane vključili v redno vadbo Partizana in v folklorno skupino, prirejalj bodo diskusijske večere, kolesarske izlete v bližnje kraje in televizijskih oddaj. Posebna komisija bo skušala najti primerno zemljišče za nogometno igrišče, ki ga nameravajo urediti s prostovoljnimi delom.

roljubne namene. Ukvarja se z raziskovanjem pomorske plovbe na jedrski pogon. Todor: kako povsem drugačno barvo imajo tisti žarki! Tisti nevidni žarki! Tista nevidna barva zla, tista zlovesča moč ki le še računa v trupli in z uničenjem. Smo pač v času, ko se človeško življenje naperja proti svojem lastnemu življenju, smo pač v času, ko se človek tresne pred svojo lastno pretnjo: nova odkritja si prej osvoje uničevalni namen kot dobrodelnost, nastaja pretnja, namenjena drugemu, namenjena, na sočloveku, se usmeri iznenada proti povzročitelju, ki zdaj več ne pozna obrambe pred njo.

ščani, mimoidoči, se ustavljajo, prisluhnejo pridigarjem, se posmehejejo in gredo dalje. »Mnogo silnih imen je poznal svet...« Često se spomnim tistega vnetega pridigarja, sredi Kiela, tega nemškega pristaniškega mesta na Baltiku. In istega dne sem videl flotiljo vojnihih minolovcev, nekaj mesecev poprej ogromno letalono-silniko. »Mnogo silnih imen je poznal svet...« se mi ponavlja v spomin, dokler — kakor v spoznanju — ne preidem na drugačno misel: »Mnogo silnih trpljenj je spoznal svet...« mnogo silnih naukov mu je prinesla zgodovina... Ko sem se nekoč zatem sprehajal vzdolž obale izven tega

Ljudje računajo, izračunavajo, kako bi najučinkoviteje pobili kar se da mnogo življenj. Ljudje grade rakete in jih hočejo poslati v največje daljave z največjim učinkom. Ljudje... Ljudje! Dragi preživeli! Tam daleč sredi tihega oceana, neke na skupinici samotnih otokov žive čudna bitja. Želve so bile nekoč — nekoč in še do nedavnega — posebna zanimivost. Znanost jih je natančno raziskala, jim dala ime in jih mnogo raztrosila po najrazličnejših živalskih vrstvih. In zdaj — na vsem lepem! — za te živali še večja, mnogo večja zanimivost! Nikoli se ni zgodilo, da bi se oddaljevale od

njih štrle drobne bele lobanje z vretenci... In pravtako tam je najti neko vrsto rib. Kar obstoja človeštvo, ne pomni nihče, da bi počele kaj drugega, kakor da so se od časa do časa poganjale iz vode in ostajale nekaj minut, kakor ijm je dopuščala njih svojiska na rava med vejami v grmovju in na drevvesih. Tedaj pa — spet kar čez noč! — kot da jih je obsedla samomorilska strast: dalje, dalje med veje so se začele poganjati, više in više, dalj kot pa lahko prenese njihov ustroj. Če so prišle spet v vodo, so padle vanjo le še kot mrtva trupla. Zakaj? Zakaj želve odhajajo na smrtno pot v peščeno puščino, zakaj ribe slepo trve preko meja, ki jim jih je postavila narava? Današnji človek, ki zmore vendar vse, je odgovoril tudi na to vprašanje. Prav na tistih otokih so izvedli Amerikanci vrsto poskusov z jedrskim orožjem. Kar je preostalo živega, je bil le še živ oči-tek in opomin. Želve, ki so se izlegle iz radioaktivno okuženih jajc, so se rodile brez orientacijskega čuta; ribe, ki spadajo v vodo, so zaradi enake »boleznii kot iz obupa jele odpravljati na kopno. In kako neki bi bilo s človekom? Dragi preživeli, mi ki smo preostali, mi vemo —

Pod grajskimi oboki v Radgoni (Foto Kološa)

REŽIVELI

»Mnogo silnih imen je spoznal svet, toda od vseh je ostalo neizbrisno eno samo »Kristus«. Ko bi res bilo vse tako lahko, ko bi se res dalo zbežati v okrilje neke vsemogočnosti in se v tem počutiti varnega! Posebne verske sekte v Nemčiji prirejajo pridige po ulicah, prepeva nabožne ali pa posvetne pesmi in opozarja ljudi pred vso minljivostjo in ničevim ponosom, tako iščejo ti rešitve pred grozno današnjih časov. Vso zatočišče zanje je eno samo neopremljivo ime: Kristus. Vrli me-

mesta, kjer je vojaški spomenik z orlom visoko na vrhu, kjer so na pol v vodi ogromne ruševine podmorniške baze iz minule vojne. Nacistično podmorniško gnezdo: nekaj. Zdaj pa le o ogromni betonski blokli, vsi zeleni od morskih rastlin, vsi spolzki od svojega mrtvila. »Mnogo silnih naukov je prinesla zgodovina,« sem ponovno dejal, ogledujoč si temne sence, ki so štrlele iz vode. »Mnogo silnih naukov...« Res? Ali pa so ti nauki že minuli v pozabo? Ne le toč v Nemčiji, ampak že marsikje.

obale, od življenjsko važne vode. A iznenada, kot da so obupale nad lastnim življenjem: naravnost od morja odhajajo, daleč, daleč v suho notranjost otoka, daleč, daleč, dokler ne opešajo, dokler ne klecnejo, dokler ne umro. Tako je danes puščina polna želvovih oklepov, ki z

DRAGO GRAH — Zapiski s poti po Nemčiji; prihodnjič — Lepo mrtvo mesto Dunaj

Mladina v Dokležovju

Pred kratkim so na mladinski konferenci v Dokležovju pregledali svoje delo v preteklem obdobju. Ugotovili so, da je bil njihov aktiv dokaj delaven. V okviru tega aktivna je tudi aktiv mladih družnikov, ki ima v sodelovanju s kmetijsko zadrujo 25 arov zemlje, zasejane s koruzo. Pridetek, ki so ga že pospravili, je bil precejšen.

Na konferenci so ugotovili tudi dejstvo, da je še precej vaške mladine izven mladinske organizacije; od 75 mladincev in mladink, ki jih je v vasi, jih je v aktivu organiziranih le okrog 30. Vzrok za tako nizko število so v večini primerov starši, ki ne ra-

zumejo namena mladinske organizacije in zato svojih otrok ne pustijo sodelovati v njej.

Na konferenci so tudi izvolili nov odbor in sestavili načrt dela za prihodnje obdobje. Že sedaj jeseni nameravajo skupno z osnovno šolo urediti športno igrišče, ko pa bodo v kratkem dobili v novem združenem domu svoje prostore, bodo priredili več predavanj, tako o novi ustavi, o dolžnostih in pravicah člana LMS, razen tega pa mislijo organizirati tudi »Solo za življenje«. Precej mladincev je bilo tudi mnenja, da bi organizirali tedenske zunanje politične predloge, kar so tudi sprejeli kot sklep. J. Žižek

Ustvarjalnost naših razprav

(Nadaljevanje s 1. strani)

Če se namreč ponekde odločijo za izhodišče teh razprav na to, da poslušajo referate o prednosnutku, oziroma osnutku razprave, potem je vsekakor upravičena bojazen, da se lahko kaj hitro izrodi razprava v določeno pasivnost udeležencev.

Marsikje (tudi v naših krajih) so se teh slabosti že zavedli in zato hkrati ob tem razpravljajo tudi o osnutku statutov občin. V takšnih primerih bodo nedvomno udeleženci soočili načela občinskih statutov z načeli o tej materiji, ki jih vsebuje prednosnutek in osnutek ustave. Še več, družbeno-politične organizacije v številnih podjetjih so se marsikje odločile, da bodo tudi same organizirale razpravo o ustavi. Bojazen je, da se ne bi razprave predvsem v okviru podjetij izrodile v predavanja je mogoče preprečiti takole: Kjer so se odločili za to, ali ni najbolje, da recimo soočijo razmere v svojem lastnem kraju, svojem lastnem podjetju, v delovni organizaciji z načeli, ki jih vsebuje ustava in ki naj bi jih sicer uveljavili »jutri«. Konkretneje povedano, soočiti velja načela bodoče nove ustave s trenutnim položajem delovnih enot in z zamišljenim bodočim položajem kolektivom delovnih enot, z njihovimi pravicami in dolžnostmi, če se poslužimo samo tega primera.

Razmisli velja, kako so posamezne pristojnosti, pravice

dolžnosti itd., zapisane v sedanjih pravih podjetjih, kako je z vsem tem v praksi, kakšno načelo naj bo uveljavljeno v bodočih statutih delovnih organizacij.

Kjer se bodo odločili za takšen ustvarjalni način razprav in ne »referatstvo«, bodo razprave o ustavi — pa naj gre za razpravo o prednosnutku ustave FRSJ ali osnutka republiške ustave — ustvarjalne. S tem se bomo izognili kampanjskim in prišli do tistih rešitev, ki bodo najbolj ustrezne in skladne z načeli ustave.

Takšen način — ustvarjalni namreč razprav o ustavi — bo premaknil z »mrtvega tira« tudi družbeno-politične organizacije v tistih podjetjih, kjer so recimo, sicer odborniki organizacij že pred meseci prebrali polno bogatih misli in napotkov, kako sestaviti in sestavljati statut delovnih organizacij, kaj naj le-ta vsebuje, kaj velja spremeniti v praksi, kaj uveljaviti znova, toda le-ti so čakali, da jih bo »nekdo« spodbudil k tej nadvse pomembni nalogi. Dolžnost, kako naj bodo vse te zadeve urejene pa je že kar jasno napisana, tako v prednosnutku kot tudi v osnutku ustave. Gre torej za to, da se dela čimprej lotimo. In razprave o ustavi so zato več kot priložnost. Le-ta nam to dolžnost naravnost nalaga, narekuje nam, da začnemo uresničevati njena načela.

P. D.

UGODNI DOSEŽKI

(Nadaljevanje s 1. strani)

ne krme za izdatno povečane zmogljivosti novih hlevov, ugodne rezultate pa bo v relativno kratkem času moč doseči tudi na zamočvirjenih in ogroženih zemljiščih z melioracijam in namakanjem kakor tudi z namenskim vključevanjem akumulacijskih jezer (Videm, Bukovnica) v kmetijska prizadevanja (kar pa bo seveda potrebno poprej še dobro strokovno proučiti).

Tudi spoznanje, da lahko z ustreznimi družbenimi prizadevanji in investicijskimi naložbami postane turizem pridobna gospodarska panoga tudi v naših razmerah, je že prineslo prve rezultate. V turističnem prometu smo letos zabeležili porast števila gostov za 11,7, pri tujih gostih pa celo za 72,8 odst. Bodoča prizadevanja na področju turizma bodo morala biti usmerjena predvsem k trem glavnim smotrom: do-

seči je potrebno popolno funkcionalnost turistično-rekreacijskega središča v Radencih, še bolj krepiti lovni turizem in uveljavljati maloobmejni promet. Važna postavka v turizmu so tudi ceste, ki jih bo treba ustrezno še uposobiti za narastajoči turistični promet v naših krajih.

Na ločenih sejah sta oba zbora OLO odločila tudi o rebalansu okrajnega proračuna za letošnje leto. Tako bodo koristniki sredstev okrajnega proračuna letos zmanjšali proračunsko potrošnjo za okrog 91 milijonov din. Tako pridobljena sredstva bodo uporabili za udeležbo pri gradnji in asfaltiranju ceste Rakičan—Lendava. Predvidevajo, da bodo občinski ljudski odbori primateknili od te vsote 49 milijonov din. Ta sredstva bodo angažirana pri gradnji ceste kot posojilo.

Občinska konferenca ZKS v Murški Soboti

(Nadaljevanje s 1. strani)

namreč osnovnih organizacij, ki že od leta 1960 niso prav ničesar storile pri kadrovanju novih članov. Nekatere osnovne organizacije še vedno iščejo »legitimacije« za vstop v bližnja podjetja z nad 50 člani kolektiva. V preteklem obdobju (od lanskega maja sem) so predvidevali, da bodo sprejeli v ZK 145 novih članov, dejansko pa jih je bilo sprejetih le 84. Med kaznovanimi in izključenimi člani ZK je največ takšnih z do dveletnim čanskim stažem, kar dokazuje, da je treba iskati vzroke za izključitve mlajših članov že pri samem sprejemanju. Značilno je tudi, da je med izključenimi člani sorazmerno veliko delavcev, proti katerim obveljajo čisto strožji kriteriji kot pri uslužbencih. Nasploh pa je občutiti dokajšnjo odsolnost vzgojnih vplivov in ukrepov pred izključevanjem iz ZK, kar bo potrebno bistveno popraviti.

Kakor se je potrebno v gospodarstvu boriti za sposoben strokovni kader in z vsoto poslednostjo odklanjati škodljivo prakso posameznikov, ki spričo svojih osebnih koristi odklanjajo vsakršno potrebo po štipendiranju in pridobivanju novega strokovnega kadra, tako se je potrebno odločneje zavzeti tudi za uveljavitev vseh oblik strokovnega in družbenega usposabljanja neposrednih proizvajalcev — od usposabljanja na delovnem mestu do organiziranih oblik strokovnega študija, pri tem pa je zlasti važno, da bomo to izobraževanje tudi močno porenostavili in ga napravili bolj

dostopnega delavcem. Na konferenci je bila odločno postavljena v ospredje potreba po bistveni vsebinski spremembi sistema izobraževanja delavcev.

Dobri strokovni in družbeni kadri so še zlasti potrebni v kmetijskih združenjih, saj so n. pr. ugotovili, da je na vodilnih položajih v teh gospodarskih organizacijah še vedno precej ljudi, ki imajo tudi do 14 ha zemlje in že po svojem kmečko-lastniškem položaju niso zainteresirani, da bi se KZ krepile družbeno in predvsem gospodarsko. Malo teh ljudi je namreč doslej prodalo ali odstopilo zemljo zadrugi. Ob takih vodstvenih kadrih prihaja v nekaterih KZ tudi že do ostrih nasprotij, kadar gre za izpolnjevanje ključnih nalog v sklopu socializacije vasi krepitve gospodarske moči zadrug itd. Na konferenci so sicer ugotovili, da so komunisti, ki so neposredno v kmetijstvu številčno še vedno preslabo zastopani, kljub težavnim pogojem v zadnjem času uspešno izpolnjevali svoje družbene obveznosti, prihodnje naloge pa narekujejo še večjo akcijsko povezanost vseh komunistov, ki se pojavljajo na podeželju, ne glede na to, če tudi delujejo neposredno v kmetijstvu. Večjo pozornost bo potrebno posvetiti tudi družbeni in strokovni vzgoji mladih kmetijskih strokovnjakov, tudi z rednimi posveti in seminarji neposredno pred vsako pomembnejšo operativno akcijo v kmetijstvu. Naposled pa je konferenca dala tudi pomembne pobude za kompleksno in dolgoročno programiranje v kmetijstvu. —sk

ZANIMANJE ZA NOVO USTAVO TUDI MED UČENCI V ŠOLSLEM IZOBRAŽEVALNEM CENTRU ZA RAZNE STROKE V M. SOBOTI

Na Šolskem izobraževalnem centru za razne stroke so imeli o prednosnutku nove ustave doslej eno predavanje. Po predavanju so nekateri učenci posegli tudi v diskusijo. Predvsem so jih zanimala nekatera vprašanja o razlikah med občino po stari in komuno po novi ustavi, naloge in pomen Zbora narodov in druga.

V krakem bodo imeli še eno tovrstno predavanje z razgovorom. IJO

Tako kot starejši kolegi - tudi pionirji-miličniki, resni pri delu

MESEC VARNOSTI PROMETA V LJUTOMERSKI OBČINI

Zanimiva tekmovanja pionirjev

V mesecu varnosti prometa je na pobudo občinske komisije pripravila osemletka Franca Prešerna razstavo o prometu, hkrati so predvajali tudi filme o varnosti prometa. Razstavo si je ogledalo precej ljudi, največ mladih občanov.

V tem mesecu smo izvedli po vseh šolah v občini tekmovanja v poznavanju prometnih znakov in

Obrat družbene prehrane? V Gornji Radgoni

Krajevna organizacija SZDL v Gornji Radgoni bo 12. novembra priredila javno tribuno, na kateri bodo občani razpravljali o komunalnih zadevah in organiziranju obrata družbene prehrane.

Kakor predvidevajo, bo zlasti živahna razprava okrog ureditve centralnega obrata družbene prehrane. Stanovanjska skupnost v G. Radgoni je namreč imenovala poseben pripravljalni odbor, ki je ugotov-

vil, da se zanima za prehrano v takem obratu veliko število ljudi, zlasti članov radgonskih kolektivov. Računajo, da se bo samo za tope malice v začetku prijavilo nad 200 ljudi.

Nekatera radgonska podjetja so imela interne obrate za družbeno prehrano že doslej, vendar ugotavljajo, da bi bilo ceneje, če bi se tudi ta podjetja odločila za to, da svoje kuhinje ukinejo in prispevajo

sredstva za ureditev centralnega obrata družbene prehrane. Podjetja pa naj bi prispevala tudi določen prispevek za tope malice, ki bi jih prejeli člani kolektivov.

Pričakujejo, da bodo podjetja z razumevanjem sprejela ta predlog, saj bo le tako mogoče rešiti ta dokaj boleč radgonski problem. Za zdaj pa še ni znano, kje bodo uredili prostore za obrat, ki ga nameravajo ustanoviti.

Elrad - ugodni aranžmaji na Sejmu elektronike

Na letošnjem Sejmu elektronike na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani je sodelovalo tudi podjetje ELRAD iz G. Radgone in zabeležilo obetajoč poslovni uspeh. Podjetje je namreč sklenilo ustrezne pogodbe s kupci za vsa letošnja proizvodnja in celotno količino v prihodnjem gospodarskem letu proizvedenih

skupinskih televizijskih anten. Kaže torej, da so se tudi elradove skupinske antene že pričele uveljavljati na jugoslovanskem tržišču. Da bo podjetje lahko zadostilo naročilom vseh kupcev, bo moralo čimprej do petkrat povečati zmogljivosti svojega elektronskega oddelka.

Radgonski Elrad pa tudi uspešno proizvodno sodeluje z večjimi firmami v Sloveniji in na Hrvaškem: pri proizvodnji avtomobilskih anten s podjetjem Rudi Čajevac, pri proizvodnji visokofrekvenčnih kablov s kranjsko Iskro, s katero se že tudi dogovarjajo za širše proizvodno sodelovanje, s ptujsko tovarno avtoopreme, nekaterimi mariborskimi podjetji itd. V zadnjih dveh mesecih je začelo izvažati antene tudi v sosednjo Avstrijo. Kljub ugodnim cenam in dobri kakovosti izdelkov, ki povsem zadovoljuje avstrijske kupce, pa so v zadnjem času nastopile pri izvozu določene težave.

A. K.

V Mačkovcih frizerski in krojaški servis

Pred dnevi so začeli v Mačkovcih preurejati prostore v bivšem gasilskem domu; tako bodo pridobili stanovanja za prosvetne delavce, servisne delavnice in klubsko sobo.

Letošnja jesen je tudi v Mačkovcih očitna stanovanjska kriza. Na formirani osemletki je bilo namreč nameščenih več novih učnih moči, ki so si morale do ureditve teh prostorov najeti stanovanja pri zasebnikih. Krajevna skupnost pa se pripravlja na otvoritev dveh servisnih delavnic: brivsko-frizerskega in krojaško-šiv-

viljskega servisa. Za ureditev servisnih delavnic je soboška občina prispevala 200 tisoč din vsa nekvificirana dela pa opravljajo vaščani s prostovoljnimi delom. Pri urejanju teh prostorov sodelujejo tudi

občani iz Otovca, Poznanovca, Prosečke vasi in delno iz Dankovca. Z delom bodo predvidoma končali že v decembru, ko bosta pričeli poslovati tudi obe servisni delavnici.

D. O.

Seja ObLo v Radgoni

V torek je bila v Gornji Radgoni 51. skupna seja občinskega ljudskega odbora. Na skupni seji sta oba zbora ObLO analizirala vzroke in posledice mladinskega kriminala, razpravljala o spremembah pro-

računa občine za leto 1962, poslušala poročilo o stanju občinskih cest in obrazložitev predloga za odlok o kategorizaciji cest IV. reda. Na ločenih sejah pa sta zbora sprejela več odločitev.

POMURJE OB DNEVU MRTVIH

Ob Dnevu mrtvih so bile v našem kraju številne žalne svečanosti, ki so jih organizirale organizacije Zveze združenih bojevnih organizacij skupno z ostalimi organizacijami in šolami. Vse grobove padlih borcev in žrtve okupacije, spomenike in spominske plošče so lepo okrasili in položili nanje sveže vence.

V soboški občini, so imeli, razen osrednje komemoracije ob odkritju skupne grobnice rdečearmejecem na soboškem pokopališču, še nekatere manjše žalne svečanosti. Radgončani so se 31. oktobra popoldne zbrali pri radgonskem spomeniku in počastili spomin na žrtve in padle borce z enominutnim

molkom. Po krajšem nagovoru predstavnika organizacije Zveze združenih bojevnih organizacij Aleksandra Arnuša so položili vence, šolski pevski zbor pa je med recitacijami zapel nekaj pesmi. V radgonski občini pa so imeli še več manjših žalnih svečanosti pri sveči okrašenih spomenikov in spominskih ploščah; podobno je bilo tudi v ljutomerski občini.

V ljutomerski občini so imeli osrednjo žalno svečanost 1. novembra dopoldne v Domu kulture, kjer je zbranim spregovoril predsednik organizacije Zveze Ciril Rajh, nastopili pa so tudi recitatorji in moški pevski zbor DPD Svoboda. Za tem so položili ven-

ce pred spomenike in spominske plošče ter se ustavili še pri skupni grobnici borcev in žrtve okupacije na ljutomerskem pokopališču.

Skromne žalne svečanosti ob Dnevu mrtvih so imeli tudi v belinski in petrovsko-šalovski občini, v lendavski občini pa so imeli na Dan mrtvih večer večjo komemoracijo v Pince-Marofu. Na vseh komemoracijah je bila udeležba kljub slabemu vremenu precejšnja.

Predzadnjo sredo je krenil izpred osemletke v Veliki Po-

lani dolg sprevod šolarjev k spomeniku borcev NOB, kjer so se pred Dnevom mrtvih poklonili njihovega spomina. Po spominskem nagovoru šolskega upravitelja in enominutnem molku je zastopstvo vsakega razreda položilo venec na spomenik. Nastopili so trije pionirji s priložnostnimi recitacijami, vmes pa je zapel pevski zbor tri žalostinke, med katerimi je na nazvoče najbolj delovala pesem »Žrtvam«. Žalne svečanosti pri spomeniku so se udeležili tudi zastopniki krajevnih organizacij in številni vaščani. Naslednji dan je položila na spomenik lep venec še delegacija Zveze borcev.

A. Gerenčer

Teško čakamo „Pomurski vestnik“

Vsako spomlad in na jesen odhajajo naši fantje v Jugoslovansko ljudsko armado na odsluženje vojaškega roka. Pot jih vodi širok po naši domovini. Slovo, stisk rok... tako je zmerom in tudi v našo vojno pošto so prišli fantje iz Pomurja. Mi, stari znanci somborskih topolov, smo jih že težko pričakovali. Ko sem slišal po zvočniku poskočne polke, mi je šinilo v glavo, da morajo biti to naši. Po naključju nisem bil prisoten na sprejemu, zato je bila moja nestrpnost še tolikanj večja.

Do nedavnega se nisva poznala, naenkrat pa sva si postala dobra prijatelja. Dosti sva si imela povedati, dosti je namreč novega. »Več pa je iz Pomurja!« Toda prvi dan jih je težko najti.

Vsak petek težko čakam na pošto, da pride Pomurski vestnik. Upam, da ga vsak Pomurjec težko pričakuje. Tako je bilo tudi zanj: grem iz pošte, slišnem posliko pod pazduho in berem Vestnik. Tu pa tam naletim na skupino, v kateri debatirajo o prvih preživetih dneh v novem okolju. Nekdo me prime za ramo! Pogledam, ne poznam ga. »Ali si ti doma iz Pomurja?« me vpraša. »Sem«, mu veselo odgovorim. Predstavi se mi: »Franci iz Turnišča«, tu pa so še Jožek iz Kroga, Karel iz Nuskoval, Martin iz Dol. Slavec, Feri iz Salamenec in Lali iz Tešanovca. Kakšno naključje! Mogoče bi poteklo še precej časa, preden bi se spoznali. Po naključju so bili tokrat skupaj in ko so videli, da berem Pomurski vestnik, so bili prepričani, da sem iz Pomurja, mi je zaupal

Franci. In že so sklenili, da se bodo tudi oni naročili na domači list. Dokler pa ga ne bodo dobili, bodo brali kar mojega.

Tako je sedaj: vsak bere en list, če pa je kaj važnejšega, beremo na glas. Vse je važno v Pomurskem vestniku: Francija za nama sport, Karla novice iz naših krajev, Ferija pa posebno poroke in rojstva... Zanima ga predvsem, če se katera poroči. Skrat-

ka: vse nas zanima, kar je iz domačih krajev. Tako je vsak petek. Veselimo se Vestnika, ponosni smo, da lahko pridemo do domačih vesti, ki so nam zelo drage. Naslednji dan nas čakajo nove, doslej nepoznane stvari. Trudimo se namreč, da bi bili tudi dobri vojaki.

Toda Pomurski vestnik resnično teško čakamo!

A. Gerenčer

Jesenki pogled čez polja in gorice (foto Olaj)

NEZADRŽLIVIH POJAVIH V STRELSKEM ŠPORTU

K prispevku Poldeta Činča, predsednika SD Slatina Radenci — objavljen je bil pod gornjim naslovom 25. oktobra 1962, v 41. številu — smo prejeli še odgovor okrajnega in občinskega strelskega odbora v Murski Soboti. Skupnega prispevka zaradi izredne dolžine nisimo mogli objaviti v celoti, pač pa objavljamo bistvene izvirke. S TO OBJAVO PA HKRATI TUDI ZAKLJUČUJEMO POLEMIKO O NACETIH VPRAŠANJIH V NAŠEM LISTU, ker menimo, da jih je moč dokončno razčistiti v okviru strelske organizacije, na način in s sredstvi, ki jih določa statut SZJ.

Najprej ugotovitev obeh strelskih forumov, da je objava navedenega članka, ki povsem neodgovorno in v napačni luči prikazuje stanje v pomurskem strelskem športu, pretrpela slehernega strelca in funkcionarja. V članku piše na grob način blati oba športska foruma in jima celo pripisuje tiste epiteite, ki dejansko sploh ne obstajajo.

Posebno pa de v očeh, da pišec z največjim veseljem napada občinski strelski odbor v Murski Soboti in želi dokazati, da deluje ta organizacija povsem v nasprotju z obstoječimi predpisi SZJ. V tem trenutku, ko je pišec začel napadati ta športski forum, se je lotil zelo neodgovornega posla. Povsem napačno bi bilo namreč trditi, da občinski strelski odbor v Murski Soboti ni brez napak, da ni tudi določenih pomanjkljivosti v njegovem delovanju, dejstvo pa je, da ima tudi mnogo pozitivnih vidov, ki bi mu jih lahko priznali tudi nekateri drugi občinski strelski odbori v Sloveniji ali celo v Jugoslaviji. Pišca je treba spomniti, da je SZS leta 1960 za Dan republike odlikovala z najvišjim strelskim odlikovanjem prav občinski strelski odbor Murska Soboti kot najboljšega v Sloveniji v tistem letu!

Nihče ne zanika tega, da radenska SD ne bi bila med boljšimi družinami v okraju, toda trditev, da je najboljša v Pomurju, pa je vendarle preveč smela. Tudi ni res, da so se radenski strelci izgubili tekmovalno v republiški strelski ligi zaradi v članku navedenih »raznih nepravilnosti«. To lahko tudi dokumentiramo. Sašo en detail: ko smo ugotavljali vzroke neudeležbe radenskih strelcev v tem tekmovalnem, je prav Jože Benedik, tehnični sekretar radenske SD, izjavil sekretarju OSO Janezu Cimpricu, da njegova družina ne more tekmovali zaradi tega, ker so tekmovalna predvidena pretežno ob nedeljah, v polneti sezoni, ko mnogi od strelcev radenske družine niso doma in je tako že vnaprej znano, da ne bodo mogli sestaviti močnejše ekipe, ker imajo na razpolago le pet do šest kakovostnih strelcev. Razen tega pa večina radenskih strelcev živi in dela v Murski Soboti, zato bi bil njihov vsakokratni prihod v Radence povezan tudi s prevelikimi gmotnimi izdatki. To je bil torej edini vzrok, da radenska družina ni tekmovala v republiški ligi.

Pišec tudi trdi, da so vse družine dosegale boljše rezultate prav tedaj, ko so se merile s SD Radenci. To pa je bil samo en primer pri strelski družini Gedeonovci. Ta družina je v tekmovalnem s radensko dosegala mnogo večje število krogov kakor v poprečnih tekmovalnih in v tekmovalnih z ostalimi družinami. Takoj smo podvomili v točnost podatkov te družine, po pregledu tekmovalne komisije to tekmovalje tudi razveljavili in obe točki pripisali v dobro radenske SD. Zastavlja se pa še novo vprašanje. Če se je ta nepravilnost že zgodila v okrajnem tekmovalju, mar je bil to tudi tehen razlog, da niso tekmovali v republiški ligi? To namreč pomeni, da so celo posumili v nepristranost najvišjega strelskega foruma v Sloveniji. Kako pa je bilo na nekem drugem tekmovalju, ki so ga izvedli v navzočnosti člana tekmovalne komisije Janeza Cimpriča? Dosegli so namreč mnogo manj krogov kot v prejšnjih in prihodnjih tekmovaljih, ko pa smo to radenskim strelcem predočili, so v svoj zagovor navedli, da sta njihova dva najboljša strelca pač malo preveč popila in da so zategadelj dosegli slabši rezultat!

Avtor članka naj bi razčistil pri sebi tudi pojma »profesionalizem in amaterstvo«. Če bi ta dva pojma ločil, se namreč ne bi mogel zapletiti v lastna protislovia. V naših dveh organizacijah, pa niti nimamo finančnih sredstev, da bi lahko »preživljali« profesionalce, niti ni smoter strelskega športa, da bi prejemal nagrade tisti, ki ničesar ne dela. Pišec naj bi popravi dobro prebral Statut SZJ in se zlasti njegov peti člen, kajti potem nam pač ne bi mogel naprtil težej po profesionalizmu. Če pa je že pisal o podkupovanju strelcev, potem ni lahko novoval, da bi bilo bolje, če bi o tem močtal, kajti če je že kdo to delal, potem je to bila strelska družina, katere predsednik je prav on sam. Imamo namreč dokaze, da je tehnični sekretar radenske družine nagovarjal več strelcev in strelk soboških družin za prestop in pri posameznikih tudi uspel.

Zdaj pa še o primeru Benedik. Tovariš je namreč bil eden prvih članov občinskega strelskega odbora v Murski Soboti. V začetku je delal dobro in zavestno, pokaže pa je tudi dokaj smisla za strelski šport. Opravljal je dolžnosti tehničnega sekretarja tega odbora. Leta 1960 smo ga poslali na enomesečni inštruktorski tečaj v Beograd, da bi se po končanem tečaju lahko zaposlil kot stalni inštruktore pri OSO. Okrajni strelski odbor sprva ni soglašal, da bi tovariš Benedik sploh odšel na tečaj (zaradi ne najboljšega uveljavljanja v Murski Soboti), toda naposled se je odločil za predlog občinskega strelskega odbora, ki je hotel pripeljati Benedik na pravo pot. Toda ta dobra namera se je po povratku tovariša Benedika s tečaja sprevrgla, saj ga nismo mogli namestiti na predvidenem položaju iz zaradi pomanjkanja denarnih sredstev, marveč tudi zaradi njegovih negativnih osebnih kvalitiet. Ugotovili smo namreč, da se ni v ničemer popravil, saj je še naprej izlival nerade in javnih prostorih, omlataval in pogosto napadal ostale člane občinskega strelskega odbora z žaljivimi besedami (diktatorji, nesposobni ipd.) in bojda ni minilo nobeno tekmovalje, da ne bi po nekem nenapisanem pravilu izlival prepira ali celo pretepa. Da pa do pretepa ni prišlo, se lahko zahvalimo le tovarišem, proti katerim je hotel uporabiti silo, saj so se s svojo potrpežlivi-

vostjo in prisebnostjo temu vedno izognili. Skratka: s svojim početjem bi lahko ogrozil enotnost v strelskih vrstah, zato je tudi prav, da se je občinski strelski odbor naposled tudi rešil njegovih »uslug«.

Po prestopu v radensko družino je tovariš Benedik k temu nagovoril tudi strelca Karla Turnerja, kot je slednji izjavil, po vtržnem nagovarjanju pri čašici vina. V tej »misliji« je sodeloval tudi pišec članka. Ko je občinski strelski odbor zvedel za prestop Turnerja v radensko strelsko družino, ga je povabil na sejo in poprašal o vzrokih njegove odločitve. »Grem tja samo za toliko, da jim pomagam enkrat osvojit kakšno trofej (gre za prehodni pokal), saj ni interesantno, če pripadejo vsa prva mesta vedno le strelcem Sobotite. Po tem tekmovalju se bom ponovno vrnil v svojo matično družino — Obrtnik« tako je izjavil tov. Turner in dobil takrat tudi ustrezen odgovor: da namreč lahko gre, kamor hoče, da pa pod takimi pogoji za nj vrnite ni, ker je to izigravanje pravil SZJ. Z njegovim odhodom

strelska organizacija v Murski Soboti sicer ni mnogo izgubila, ogromno pa je izgubil on sam. Tako ga je SZS predvidela tudi kot kandidata za republiško reprezentanco, vendar je moral Turner pozneje od tega sam odstopiti, zaradi nerednih treningov. Prav to pa ga je tudi privedlo do tega, da se je potem spet želel vrniti med svoje stare tovariše in zmajce, ki so mu pripomogli do njegovega vzpona v strelskem športu. Po dveh prošnjah, ki jih je naslovil na matično družino in prde sednika radenske strelske družine ni hotel izdati odjave in članske izkaznice. Tako je tovariš Turner nastopil za soboško občinsko ekipo na tekmovalju v času Pomurskega sejma, do česar je bil tudi upravičen, saj niti v prijaviteljni ekipi radgonskega občinskega strelskega odbora takrat ni bilo njegovega imena. Če zdaj tovariš Turner »obzaluje svoje nesportno vedenje in prosi, da se ga ne izključi iz radenske strelske družine«, se lahko še samo vprašamo: s kom imamo posla, kakšen človek je to in s kakšnim značajem se tokrat srečujemo?

In še o »odvzemu« puške tovarišu Turnerju! Resnično mu jo je »odvzel« (malokalibrsko puško z municijo vred) sam predsednik obč. strelskega odbora M. Sobotite Jože Bedič, toda zakaj. Ko se je neko soboto zvečer vrnil Turner iz Ljubljane, je pustil puško z municijo kar pri nekem natakarju v hotelu Zvezda. Tovariš Bedič jo

je po naključju našel v sobi blagajnika hotela Zvezde, zato jo je, ker mu ni mogel nihče dati pravega odgovora, čigava je puška, popsal na varno mesto. Tako bi v skladu s pravili SZJ storil vsak zveden član strelske organizacije — torej ne gre v tem primeru za nikakršno maščevanje ali kaj podobnega. V ilustracijo se to, da se je pravi lastnik puške v osebi tov. Turnerja javil šele v četrtek!

Trditve, da strelski šport nadejuje v množičnosti in kakovosti, je tudi gola izmišljotina. S tako trditvijo namreč ni mogoče dati pravega odgovora čigava je puška, popsal na varno mesto. Tako bi v skladu s pravili SZJ storil vsak zveden član strelske organizacije — torej ne gre v tem primeru za nikakršno maščevanje ali kaj podobnega. V ilustracijo se to, da se je pravi lastnik puške v osebi tov. Turnerja javil šele v četrtek!

Tedenski koledar

Petek, 9. nov. — Nevenka Sobota, 10. nov. — Andrej Nedelja, 11. nov. — Martin Ponedeljek, 12. nov. — Emil Torek, 13. nov. — Stanislava Sreda, 14. nov. — Borislava Četrtek, 15. nov. — Polde

Zdravstvena dežurna služba

9. nov. — dr. Sedlaček
10. nov. — dr. Udovč
11. nov. — dr. Udovč
12. nov. — dr. Anica Gregorc
13. nov. — dr. Udovč
14. nov. — dr. Skulj
15. nov. — dr. Gruškovernjak

KINO

MURSKA SOBOTA — od 9.—11. nov. zahodnonemški barvni film: »Monpti«, 12. in 13. nov. italijanski vstaviški film: »Rokko in njegovi bratje«; 14. in 15. nov. češki kinemaskopski film: »Mož z dvema obrazoma«.
GORNJA RADGONA — 7. in 8. nov. zapadnonemški barvni film: »Od Aljasko do Mehike«, 10. in 11. nov. ameriški film: »Nemirna leta«, 13. in 14. nov. nemški (izredni) film: »Indijski nagrobni spomenik«, 15. nov. francoski vstaviški film: »Ulica de Pery«.
SLATINA RADENCI — 10. in 11. nov. italijanski vstaviški film: »Ne pozabi me«, 15. nov. angleški kinemaskopski film: »Ključ«.
LJUTOMER — 10. in 11. nov. italijanski kinemaskopski film: »Ana iz Brooklyna«, 14. in 15. nov. ameriški vstaviški film: »Osamljeni mož«.
KRIZEVCI PRI LJUTOMERU — 10. in 11. nov. ameriški western film: »V senci vešal«, 14. nov. jugoslovanski film: »Pet minut raja«.
BELTINCI — 10. in 11. nov. ameriški film: »Jahali so na zahod«, VIDEM OB ŠČAVNICI — 10. in 11. nov. poljski film: »Škljasta sreča«.
VELIKA POLANA — 10. in 11. nov. ameriški barvni film: »Darby o Gill«.

ČESTITKA
Direktorju »Agroservisa«, tov. EVGENU SKRABANU ob veselem družinskem dogodku iskreno čestita kolektiv.

ČESTITKA
MARIJI CIPOT in JANEZU SERECU želijo na novi življenjski poti mnogo sreče in zadovoljstva: Lojzka, Pepca in Zorica iz kartonaže.

KOLEKTIVI — POSEBEN POPUST!

Poseben popust nudimo delovnim kolektivom in organizacijam za izletniške vožnje z našimi modernimi turističnimi avtobusi. Razveselite svoje člane s prijetnim avtobusnim izletom! Prirodne in turistične zanimivosti vabijo celo leto na obiski! Vožnja s KOMPAS-ovimi avtobusi TAM-DEUTZ (30 do 45 sedežev) je PRIJETNA, VARNA in UDOBNA!

1. TRST — BENETKE! Za kolektive organiziramo cenene eno in dvodnevne izlete v te nepozabne kraje.
2. PO SLOVENSKE KOROŠKE — Celovec, Vrbsko in Osojsko jezero — Beljak, enodnevni izlet.
3. KMETIJSKE ZADRUGE! Za člane Vašega kolektiva smo pripravili razna strokovna potovanja z obiski sorodnih podjetij ali zadržur ter Vam nudimo pri naročilu avtobusa POSEBEN POPUST. Priporočamo sledeče ogled:

- a) ogled tovarne umetnih gnobj »Zorka« v Sabcu;
  - b) ogled tovarne poljedelskih strojev »Zmaj« v Zemunu;
  - c) ogled poljedelskega kombinata »Beograd« pri Beogradu.
- Po Vaši želji vključimo omejenogled, pri dvo do trodnevnih izletih pa dodatno vključimo še gostinske usluge po Vaši želji. Cena prevoza s posebnim popustom na relaciji Celje — Beograd — Sabac in obratno znaša PO OSEBI LE 3.200 DINARJEV.
4. IZLETI ZA DAN REPUBLIKE, 29. NOVEMBER 1962:
1. Po ISTRU — 3-dnevni izlet, cena 6.600 din;
  2. Po STAJERSKI — 3-dnevni izlet, cena 6.700 din;
  3. Po GORENJSKI — 3-dnevni izlet, cena 5.400 din;
  4. Po PRIMORSKI — 3-dnevni izlet, cena 6.100 din.
- Točnejšie informacije v zvezi z izleti, ki jih prirejamo, zahtevajte v poslovalnici KOMPAS — CELJE, telefon 23-50, ki sprejema tudi prijave! KOMPAS — CELJE

ŠPORTNI NON-STOP

PRIJATELJSKI SREČANJI

Pretekli teden sta se v telovadnici ESS pomerili v kosarkarski sedanja ekipa te sole in stara, katere igralci so že zapustili to solo. Tekma je bila odigrana v pravem prijateljskem duhu, z rezultatom 74:63 pa je bila poražena stara ekipa.

Minuli teden je republiška rokometna ekipa Partizana iz Beltincev in lepi in dinamični igri premagala v povratni prijateljski tekmi mostvo Partizana iz Radencev z rezultatom 32:10. Največ golov — 8 — je dosegel Kovačič, Beltinci.

RAZPORED TEKEM ZADNJEGA KOLA OBRLE MURSKA SOBOTA

Igrišče na Cankovi:
Cankova: Krog ob 10.30 — Vukan (pionirji in pionirke);
Igrišče na Tišini:
Tišina: Polet (pionirji in pionirke) — ob 10. uri — Husar.

RAZPORED TEKEM V OBČINSKIH KOŠARKARSKIH LIGAH

Moški: I. liga, I. kolo
Telovadnica gimnazije: v soboto, 10. t. m. ob 19.30 uri: Sloga: SŠTV — Sarotar, A. Kerčmar — Zrim, Sarotar L., Nedelja, 11. t. m. ob 9. uri: Partizan M. S. II: Partizan Rakica — Firm, Gašjek, Veršič, Glažar. Ekipa Puconec je v tem kolu prosta.
Članice: I. kolo
Telovadnica Rakica: v nedeljo, 11. t. m. ob 10. uri: Rakica: Elan — Györfi, Gombosi, Sraka, Rilan — Györfi, Gombosi, Sraka, Rilan. Telovadnica gimnazije: v nedeljo, 11. t. m. ob 10. uri: Partizan: Sloga — Juteršnik, Rader, Močan, Hakl. Ekipa ESS je prosta.

TUDI SAHOVSKA SEKCIJA

V okviru MKUD »Alija Kardosa« na gimnaziji so ustanovili tudi sahovsko sekcijo. Da bi lahko ugotovili kakovostno sestavo sahistov, bodo v kratkem izvedli brzoturnir, na podlagi katerega bo do sestavili moško in žensko reprezentanco gimnazije. -mv-

KOŠARKA

Tekmovalje v kosarkarski ligi je končano. Na vseh tekmah je bilo doseženih 661 kosev ali na vsaki tekmi 55 za vsako mostvo. Najboljši strelci so bili: Avgustin (ESS) 72, Zelko (P) 65, Hari (P) 44, Kovač (ESS) 40, Turza (E) 40, Lajnsčak (E) 36, Veršič (P) 33, Miholič (P) 28, Rapoša (G) 28, Gombosi (E) 27 itd.
Ta teden se bo pričelo tudi tekmovalje v občinski ligi, ki je razdeljena v dve skupini. V prvi tekmujejo: Sloga, SŠTV, Partizan II M. S., Partizan Rakica in Puconci. V II. skupini pa bodo izven konkurence tekmovali še Partizan M. S., pionirji, Partizan M. S., mladinci, ESS II in Lendava. V občinski ligi za članice pa bodo nastopile ekipe: Partizan Rakica, Elan, Partizan M. S., Sloga in Rakica.

Da bi okreplili sodniški kader, je Pomurska kosarkarska podzveza organizirala tridnevni seminar, kateremu se je odzvalo 16 kandidatov in ga je vodil mednarodni kosarkarski sodnik prof. Klotjenci iz Ljubljane. Izpite je uspešno opravilo kar 11 prijaviteljev, ki bodo lahko vodili tekme v okrajnem in občinskem merilu. -mv-

NOGOMET

Preteklo nedelje je v nogometni tekmi za prvenstvo SNL Nova Gorica premagala mostvo Sobotite s tesnim rezultatom 3:2. Sprva je bila igra enakovredna, kmalu pa so pričeli domačini resnejše ogrožati vratarja Vrdujko in so prišli v vodstvo z 1:0. V drugem delu igre pa je prevzela pobudo Sobotite, vendar so domačini zaradi nepazljivosti nekaterih igralcev Sobotite zvišali rezultat na 3:0. Kljub temu Sobotičani niso popustili. Z dvema zadetkoma Mučeca jim je uspelo znižati in doseči končni rezultat 3:2.

Tekmovalje za prvenstvo v pomurski nogometni ligi je zaključeno. Jesenski prvak so postali Beltinci, ki so v zadnjem in odločilnem srečanju premagali Sobotite B. Največje presenečenje pa je prav gotovo visoka uvrstitev Gradbenika iz Lendave, delno pa tudi mostev Rakica in Veržeja, medtem ko je tokrat Pušča razočarala.

Rezultati zadnjega kola:
Beltinci: Sobotite B 3:2, Bakovci: Veržej 5:2, Rakica: Bogojina 7:1, Salovci: Puconci 4:3, Pušča: Gradbenik 1:4, Planika: Brazda 2:2. Nerešena sta le dva protesta in sicer: za tekmi med Sobotite B in Gradbenikom ter Salovci in Puconci. 3:2.

KONČNA LESTVICA

Beltinci	11	11	0	0	68:15	22
Sobotite B	11	10	0	1	61:10	20
Planika	11	7	2	2	42:13	16
Gradbenik	11	7	2	2	41:21	16
Bakovci	11	4	3	4	20:30	11
Brazda	11	4	2	5	25:23	10
Rakica	11	3	2	6	30:27	8
Salovci	11	3	2	6	9:39	8
Veržej	11	3	1	7	21:53	7
Pušča	11	2	2	7	14:37	6
Puconci	11	1	2	8	29:49	4
Bogojina	11	1	2	8	13:46	4

Pred kratkim so na seji OZTK v Murski Soboti, ki se je je udeležil tudi zastopnik republiške zveze za telesno kulturo tov. Likovnik, razpravljali o delu sekretariata OZTK in ObZTK; ugotovili so, da je potrebno delo teh organov poživiti. Na seji so razpravljali tudi o potrebi po ustanovitvi nekaterih novih strokovnih odborov in so zato imenovali iniciativni odbore za atletiko, judo šport in šah. Na seji so razpravljali tudi o otvoritvi novega asfalnega igrišča v Murski Soboti; uradna otvoritev bo v prihodnjem letu v Tednu mladosti.

Pretekli petek je bila v Lendavi seja občinske zveze za telesno kulturo; na njej so med drugim razpravljali tudi o ustanovitvi novih TVD »Partizan« v Dobrovniku, Turnišču in v Veliki Polani. V zvezi s tem so sklenili, da bodo imeli v omenjenih krajih predhodno posvetovanja, na katerih bodo razpravljali o izbiri kadrov. V ta namen bodo organizirali v zimskih poletnih tečajih za vodnike splošne telesne vzgoje v TVD »Partizan«. Na seji so razpravljali tudi o gradnji novega plavalnega bazena, ki ga bodo zgradili v Lendavi ali pa v Centibi.

ODBOJKA

V predzadnjem kolu Pomurske odbojkarne lige so bili doseženi naslednji rezultati: Beltinci: Salovci 3:0; Dijaški dom: Apače 3:2; Sobotite: Krog 3:0; Videm: Radgona 3:1.

Po nepopolnem 17. kolu vodi s 30 točkami Sobotite; sledijo ji Bel-

tinci, Dijaški dom, Radgona, Puconci, Videm, Krog, Rakica, Apače in Salovci.

ROKOMET

V predzadnjem kolu vzhodne republiške rokometne lige je gostoval »Partizan« iz Beltincev v Trbovlju in izgubil igro z visokim rezultatom 23:9 (14:7). Pomeril se je domačim »Rudarjem«.

Mali oglasi

GOSPODINJSKO POMOČNICO za stvarstvo otrok, išče solidna družina. Plača po dogovoru. Naslov v upravi lista.

30.000 dinarjev nagrade dam tistemu, ki mi nudi sobo s kuhinjo do 1. dec. Naslov v upravi lista. M-985

POHIŠTVO — spalnico, divan, komodo in radioaparar znamke »Phillips«, vse v dobrem stanju, prodam. Ogled vsak dan ob 14. ure dalje, v nedeljo ves dan. Beltenc, Lendavska 9, 10/II, Murska Sobotite. M-987

AVTO »Opel Rekord« tipa 1954, dobro ohranjen, ugodno prodam. Naslov v upravi lista. M-988

ROČNO URO s črno številčnico sem izgubil; najditelja, ki je poznan, prosim, da jo proti nagradi vrne na ime Karel Lončar, Črnelavci 59. M-989

AVTO »Opel-Karavan« in »Opel Rekord« tipa 1955, v odličnem stanju, ugodno prodam. Kidričeva 25, M. Sobotite. M-990

DIESEL motor »Viktor«, 7KS podcenil nujno prodam. Lahko tudi na ček. Emil Novogradec, Kročičeva 31, M. Sobotite. M-991

RAZNO POHIŠTVO, rabljeno, železno peč, madrace, ženske plašče, prodam. Ogled v nedeljo od 9. do 12. ure. Zvonko Brendič, Kolodvorska 3, (hiša Brandieu), M. Sobotite. M-994

SPALNICO iz mehkega lesa, otroško posteljico in kredenco, ugodno prodam. Medič, Lendavska 3, M. Sobotite. M-996

GOSPODINJSKO pomočnico z znanjem kuhanja iščem. Posebna soba zagotovljena, gospodinjstvo elektrificirano. Služba se nanaša na novo stanovanje v Mariboru. Začasen naslov: Mara Duh, Kamnica 27, Maribor. M-997

SLIKE z blagoslovljanja evangelijske cerkve v Moravcih. Lahko naročite do 30. novembra pri Foto Gerencar, Murska Sobotite. M-999

STANOVANJE proti posojilu oddam ali prodam. Naslov v upravi lista. M-1004

SOBO za dve osebi s pohištvom oddam. Zglaste se vsoboto 10. nov. od 9.—16. ure v M. Soboti. Kopitarjeva 16. M-1006

VOZ, PLUG, BRANO, SENO, ugodno prodam. Mihael Bakan, Kroška 45, Murska Sobotite.

Upravni odbor Vzgjajališča Veržej razpisuje delovno mesto

R A Č U N O V O D J E z a v o d a i n š o l e

Pogoji: srednja strokovna izobrazba z najmanj 5 let prakse kot finančni knjigovodja. Plača po dogovoru, hrana v zavodu, samska soba na razpolago. Nastop službe s 1. decembrom. Pisemne ponudbe, kolkovane s 50 din in življenjepis s podatki o strokovnosti je poslati Vzgjajališču do 22. novembra 1962.

DRAŽBENI OKLIC

I 757/60
Dne 14. decembra 1962 ob 9. uri bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 10 dražba nepremičnin v znanju prometnih predpisov. Tako tekmovalja so sicer že večkrat organizirali, v njihovem programu pa je predvideno, da bodo to obliko vzgoje odbržali tudi v bodoče. Ze v teh dneh se bodo srečali s člani Zdrženja soferjev in avtomehanikov iz Murske Sobotite in Ljutomera. -rj-

Združenje soferjev in avtomehanikov G. Radgona

Pred občnim zborom

Po razpravi poklicnih soferjev radgonske občine, ki so jo organizirali v nedeljo, je sklepali, da bo občni zbor podružnice Združenja soferjev in avtomehanikov G. Radgona, ki bo 1. decembra v Apačah, temeljito pripravil. Na občnem zboru bodo govorili predvsem o takih problemih, s katerimi se poklicni soferji srečujejo vsak dan. Aktualno vprašanje je na primer skrajšanje delovnega časa, saj je znano, da večina soferjev dela dnevno več kot 8 ur, kar, razumljivo, kvarno vpliva na varnost in javnem prometu. Posebno pozornost bodo na občnem zboru posvetili problemom aktivnega dela soferjev v Zdrženju. Tako naj bi občni zbor osvetlil tudi aktivnost soferjev v Mesecu varnosti prometa. Združenje soferjev in avtomehanikov se je že pred Mesecem varnosti prometa za-

vzemalo za to, da bi se v tem mesecu morali zavzeti predvsem za vzgojo soferjev, ne pa samo iztekati denarne kazni, kakor se je to v večini primerov dogajalo. V nekaterih akcijah, v katerih so sodelovali tudi člani Zdrženja niso upoštevali denarnih kazni, marveč so celo zastopali pregledali vozilo in odpravljali manjše napake na vozilu. Vzgoji soferjev bi morali posvečati vse večjo pozornost. Eden načinov take vzgoje je tekmovalje v znanju prometnih predpisov. Tako tekmovalja so sicer že večkrat organizirali, v njihovem programu pa je predvideno, da bodo to obliko vzgoje odbržali tudi v bodoče. Ze v teh dneh se bodo srečali s člani Zdrženja soferjev in avtomehanikov iz Murske Sobotite in Ljutomera. -rj-

UO Lekarne »Stefan Kovač« Beltinci razpisuje delovno mesto

FARMACEVTSKEGA TEHNIKA

Pogoji:
dokončana šola za farm. tehnike. Nastop službe takoj. Razpis velja do zasedbe delovnega mesta. Prošnje poslati UO lekarni »Stefan Kovač«, Beltinci. O-1000

UO Invalidskega zavoda »Prekija« Ljutomer razpisuje mesto

KOMERCIALISTA

Pogoji:
1. visoko kvalificiran trg. delavec s prakso v tekstilni in kovinski stroki;
2. kratak opis dosedanjega službovanja. Prijave sprejemamo do 30. t. m. O-1002

ZAHVALA
Ob bridki izgubi naše drage mame

MARIJA SUKIČ

se lepo zahvalujemo vsem, ki so jo spremlili na njeni zadnji poti, ji darovali vence in cvetje. Marjine, Trdkova, M. Sobotite, Buenos Aires 20. oktobra 1962

Zalujoči sinovi in hčerka z družinami. O-998

ZAHVALA
Vsem, ki ste sočustvovali in nam izrekli sožalje ob nenadni in težki izgubi našega dragega moža, očeta in sorodnika

JANEZA KUJARJA
gostilničarja,

izrekamo globoko zahvalo.

Posebno se zahvalujemo dr. Frančišku Berdenovi za večletno zdravniško pomoč ob boleznih

Arheološka izkopavanja v VUČJI GOMILI

Pokrajinski muzej za Pomurje v Soboti kljub težišču na narodopisni in narodnoosvobodilni zbirki ne zanemara arheološke dejavnosti, čeprav mu vse doslej še ni uspelo pridobiti stalnega arheologa. O tem priča že ne ravno reven zametek arheološke zbirke s številnimi neolitskimi in antičnimi predmeti pa tudi dosedanja izkopavanja antične naselbine pri Lendavi in gomil pri Dobrovniku.

Z izdatno denarno pomočjo okrajnega ljudskega odbora se je Pokrajinski muzej v M. Soboti letos nameraval lotiti raziskovanj pri Veržeju, koder so bili pri gradnji železnice pred desetletji odkriti ostanki antične stavbe in staroslovenskih grobov. Ker pa so poskusna kopanja pokazala, da leže neraziskane površine večinoma pod železniško progo, se je moral za sedaj temu delu odreči. Zato pa je priskočil na pomoč topografskemu raziskovanju zahodnega Pomurja, ki ga za izdelavo arheološke karte Jugoslavije že nekaj let vrši mariborski muzej. V tej akciji je bilo letos spomladaj področje na desnem bregu Mure dokončno pregledano, na več mestih pa izvršena manjša poskusna izkopavanja, ki naj bi omogočila v prihodnje načrtno raziskovanje. To velja predvsem za ilirsko naselje v Gornji Radgoni in neolitsko naselje v Safarskem. Zaključki teh letošnjih raziskav bodo našli svoj odraz v prvem zvezku arheološke karte za Slovenske gorice, ki bo izšel v prihodnjih letih.

Na levem bregu Mure se je muzej letos lotil raziskav antičnih gomil na Goričkem in sicer najprej pri Vučji gomili. Goričko je za sedaj še najmanj pregledan in zato tudi arheološko najbolj reven predel Pomurja. Od tam hrani mariborski muzej nekaj kamnitih sekir iz območja gornje Krke, poleg dozdavnih gomil pri Vidoncih in Prosenjakovcih ter nepreverenih ilirskih najdb pri Večeslavcih pa ni znanih nobenih drugih prazgodovinskih najdb. Iz antičnega obdobja vemo le za gomilni grobišči pri Motvarjevcih in Vučji gomili. Prve je pred zadnjo vojno izkopaval prof. Franjo Baš iz Maribora, vendar takratna kopanja niso dala pomembnejših najdb niti znanstvenih rezultatov. Da bi sedaj preverili, koliko načinov pokopov je v rimskem času bilo v navadi v Pomurju, je muzej s pomočjo mariborskega arheologa S. Pahiča letos v oktobru izkopal troje gomil pri Vučji gomili. Pokazalo se je, da je na gričevnatem Goričkem prevladoval preprost pokop sežganega mrtveca, čigar pepel so potresli po površju in nanj do dva metra na debelo nasuli zemlje v gomilo. Ker so bili z mrtvim vred sežgani tudi njegovo oblačilo in osebni predmeti, so se od njih ohranili le kovinski deli. Tako je bila v eni gomili najdena bronasta zaponka, v drugi železen nož in v tretji bronast novec. Ena izmed gomil je imela bogate privedke posod. Tako so bile nedogorele kosti posebej zbrane v steklenem loncu, v drugem manjšem loncu iz stekla pa je bila najbrž pridjana kakšna pišca. Za dajanje hrane v grob so služile tudi glinaste posode — dva lonca in dvoje skodelic. V tem grobu bogatega moža je ležal poleg noveca tudi steklen biser. V ženskem grobu druge gomile pa je bil drug običaj — hrano so na pepel polili, posode pa nato razbili in razmetali po gomili, da jih nihče drug ne bi mogel uporabljati. Vmes je bilo tudi nekaj steklenih črepič, ki kažejo, da so z umrlo ženo šle v grob tudi njene v steklenicah hranjene dišave. Medtem ko so bili grobovi v gomilah pri Brezovcih obloženi z velikimi kamnitimi ploščami, te navade v Vučji gomili ni bilo, ker je bil pač kamen težko dosegljiv. Pač pa je v eni izmed gomil nekaj ob robu položeni apnenčasti kamnov označevalo grob v sredini.

Zbrane najdbe kažejo, da so prebivalci antičnega naselja v okolici Vučje gomile — koder je v širši sosesčini še več gomil — uporabljali doma izdelano glinasto posodo, imeli pa so tudi v lončarskih delavnicah bližnjih mest nabavljene boljše posode iz fine glinice. Zastopani so grobi lonci, trinožne skodelice, rdeče pečeni lonci in skodelice, razen tega pa še številni pokrovi. Steklene posode in bronasti nakit so bili seveda dobjeni iz mestnih trgovin. Ravno po bronasti fibuli je očito, da pripadajo grobovi pri Vučji gomili obdobju razvite antične kolonizacije naših krajev, ko se je rimska nadoblast tod že utrdila in so se že naselili prvi rimski kolonisti, to je prehodno iz prvega v drugo stoletje po našem šteti. Raziskovanje gomil pri Vučji gomili je tako izpopolnilo dosedanje poznavanje kulturnih običajev antičnega

prebivalstva v Pomurju v primerjavi z doslej znanimi pokopi pri Dokležovju, Brezovcih, Motvarjevcih in Dobrovniku. S tem pa so zbrani novi podatki h knjižici Antične gomile v Prekmurju, ki si jo je mogoče še nabaviti v soboškem muzeju. Tovrstna raziskovanja bo muzej v prihodnjih letih še nadaljeval.

Raziskovanje gomil pa predstavlja le eno plat arheološke dejavnosti v prihodnosti. Ze naslednje pomlad namerava Pokrajinski muzej za Pomurje začeti z načrtnimi topografskimi pregledi področij na levem bregu Mure. Poznavanje arheoloških spomenikov in najdb na terenu ter zbiranje podatkov in izročil pri ljudeh pomenita sploh prvo in temeljno stopnjo arheološkega dela. Nekaj tega je bilo s pomočjo ptujske arheologinje I. Miklove začeto že leta 1957, ni pa bilo načrtno nadaljevano. Po zaključku topografskih raziskovanj v Slovenskih goricah se bodo arheologi iz sosednjih muzejev sedaj lahko lotili te več let trajajoče akcije in sicer najprej na severnem Goričkem. Pričakovati je, da es bo zato na arheološkem zemljevidu Goričkega kmalu pojavilo več najdb, kakor pa so bile doslej poznane.

Prav tako namerava Pokrajinski muzej za Pomurje v naslednjih letih nadaljevati raziskovanje antične naselbine Halicanum pri Lendavi. Ker zahteva to delo večja denarna sredstva, ga ni mogoče začeti v enem letu, pričeti raziskovanje iz leta 1958 pa bi ostali torzvo, če jih ne bi nadaljevali. Predvsem je treba ugotoviti obseg

in značaj te naselbine, ki je stala ob glavni rimski cesti iz Italije v Panonijo, zlasti ker se zdi nekaterim zgodovinarjem lokalizacija Halicanuma v Dolge vas pri Lendavi sporna. Ime je znano iz antičnih potokazov, ki pa navajajo dvojce poti med Poetovijem-Ptujem in Savarjio-Szombatheljem. Ker je glavna vodila nedvomno mimo Ormoža preko Medjimurskih goric k Muri pri Martinu in nato dalje mimo Lendave proti mestecu Salle-Zalalövö, bi že zaradi odlične lege in dosedaj bogatih grobnih najdb iz Dolge vasi bilo upravičeno sklepati, da je Halicanum stal tamkaj, čeprav se razdalje v antičnih potokazih ne ujemajo. Naloga muzeja bo torej bila z načrtnim in temeljitim raziskovanjem te naselbine skušati rešiti dolgoletni znanstveni spor.

S. P.

Posnetek iz arhiva Pokrajinskega muzeja — gomila na Goričkem

Negovsko jezero ne bo več turistični torzvo

V GORNJI RADGONI BODO ZAČELI Z GRADNJO NOVEGA HOTELA — DO NOVE TURISTIČNE SEZONE BO OB NEGOVSKEM JEZERU ZGRAJENA RESTAVRACIJA — OB LETOŠNJEM DNEVU REPUBLIKE BO ODPRTA NOVA CESTA IHOVA—NEGOVA, KI BO OD MARIBORA DO NEGOVE SKRAJŠALA POT ZA 35 KILOMETROV.

Ze v začetku prihodnjega leta bodo začeli v G. Radgoni graditi novi hotel in sicer na

mestu, kjer je sedaj »Restavracija pri kolodvoru«. Sedanja objekt bodo začeli odstranjevati že v decembru, uporabno opeko in drugi material pa sproti odvažati k Negovskemu jezeru, kjer bodo nekako vzporedno z gradnjo hotela v G. Radgoni gradili novo restavracijo. Nova restavracija mora biti sposobna za promet že do nove turistične sezone, od katere si radgonsko turistično društvo veliko obeta. Prav zaradi tega ima ob jezeru predvidenih v prvih mesecih prihodnjega leta vrsto izboljšav. Med drugim bodo u-

redili vodovod, razsvetljavo in poti, namestili klopi, uredili obalo jezera in večje parkirne prostore za motorna vozila. Ob jezeru bodo že do prihodnje sezone namestili tudi slačilnice za kopalce.

Kot posebna turistična atrakcija pa bo nedvomno gostinski kotiček, ki ga nameravajo urediti v starem mlinu ob jezeru. Pravijo, da bodo notranost tega lokala uredili tako, da bo v njem ostalo tudi nekaj originalne mlinske opreme.

Razen dotacij računajo tudi na pomoč prebivalstva negovske okolice.

Da pa bo imelo Negovsko jezero še večji pomen in privabljaljo še večje število turistov, so letos začeli graditi z občinskimi sredstvi cesto Ihova—Negova, ki bo Mariborčanom in drugim turistom s tistega konca skrajšala pot do Negovskega jezera za približno 35 kilometrov. Novo cesto, ki je dolga približno šest kilometrov, bodo odprli že ob letošnjem Dnevu republike.

J. Stolnik

Počitek ob Negovskem jezeru; prijetno — mar ne?

DVA TURISTIČNA OBJEKTA PRI LENDAVI

Tudi v lendavski občini imajo v programu izgradnje nekaterih objektov, ki bodo velikega pomena zlasti za turizem. Mem temi naj omenimo samo lovski dom in kopališče. Lovski dom bodo predvidoma gradili v Lendavskih goricah, za kopališče pa imajo predvideno lokacijo med Lendavo in Centibo, kjer so iskanci nafte našli na izvir močne vode. Ta izvir bo nedvomno zelo primeren za napajanje kopališča.

Predvidevajo, da bodo oba turistična objekta začeli graditi šele spomladaj, medtem ko bodo v zimskih mesecih že pripravili nekaj gradbenega materiala.

Sredstva za gradnjo kopališča bo prispeval občinski ljudski odbor iz posebnega proračunskega prispevka, medtem ko bo gradnjo lovskega doma finansiral lovski družina. Del sredstev bo tudi za gradnjo doma prispeval občinski ljudski odbor.

V ZENKOVCIH NA KRIŽIŠČU NI KAŽIPOTA

V Zenkovcih na križišču kjer se proti levi odcepi cesta proti Murski Soboti ni kažipot in tako se večkrat zgodi, da kak šofer, ki poti ne pozna dobro ali pa vozi v megli ali ponoči, enostavno pelje po ravni cesti naprej. To nevarnost bi lahko odpravili z enim samim kažipotom za Mursko Sobotu.

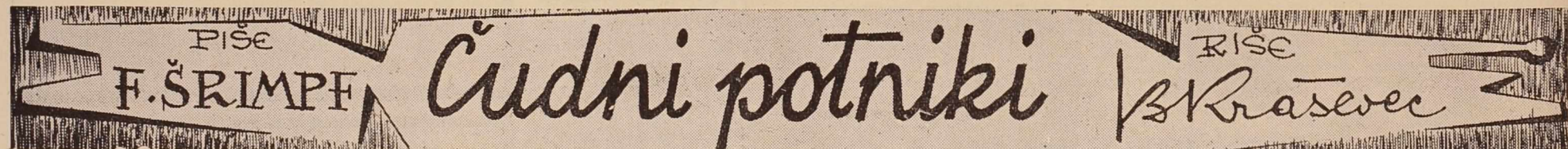
Se posnetek — in spomin več v družinski album

Radgonsko turistično društvo, ki bo kmalu ustanovilo svoj pododbor tudi pri Negovi, bo torej do prihodnje sezone vložilo vse napore in razpoložljiva sredstva v ureditev okolice tega, čedalje bolj zanimivega turističnega kraja.

Zakaj most na Pertoči propada

Vaščani Pertoče že vrsto let razpravljajo o mostu pri mlinu. Ze zdavnaj bi ga bilo treba popraviti, le tistega, ki bi to popravilo finansiral, ne morejo najti. Kdo pa ga uporablja?

V glavnem služi osemnajstletim kmetovalcem, ki imajo na drugi strani Ledave svoja posestva, deloma pa tudi mlinskemu podjetju. Žal se uporabniki ne morejo zediniti za skupno plačilo. Mlinsko podjetje je bilo sprva pripravljeno plačati polovico stroškov popravila, ki bi obsegalo le postavitev dveh betonskih opornikov, nekaj tramov in ograje. Ta svoj prispevek je pripravljeno dvigniti celo na 60 procentov stroškov, žal pa kmetovalci nočejo prispevati ničesar in se sklicujejo na Občinski ljudski odbor, ki da naj plača popravilo mostu. Most pa propada in lahko iz dneva v dan pričakujemo, da se bo sesedel. Se bodo tudi takrat še lahko sklicevali na Občinski ljudski odbor?

64. Zvečer so bili zadnjikrat skupaj ob ognju. Povečrjali so črno kavo s kruhom, potem pa obsedeli. Nikomur se ni ljubilo zaspati. Tedaj se je od nekod vzel Kokaš z violino. Najprej je nekajkrat potegnul po strunah, da bi jih preizkusil, potem pa zaigral. In kakor že večkrat so strune začele peti vsakemu tisto pesem, ki si jo je sam najbolj želel. Kokaš je še vedno igral, ko je prišel k Angelu Zarko z obema fantoma. »Zdaj ne bomo več skupaj,« je nerodno in težko rekel. »Ne,« je rekel Angel in dodal: »Skoda.«

65. »Skoda,« je čez čas ponovil tudi Zarko. Potem so molče sedeli in nobenemu ni šla beseda lahko z jezika. Violina pa je pela, zdaj žalostno, zdaj veselo in ustvarjala sproti tudi tako razpoloženje. Naposled se je dvignil Zarko in ponudil roko Angelu. Ta jo je sprejel in mu jo trdno stisnil. Tudi drugi so se rokovali. Kot da se ne bi več videli. »Servus,« so si še nazdravili in se ločili. Ko so odšli spat, je tudi ogenj že dogorel. Le stari poglavar je obsedel ob tleči žerjavici. V njeni svetlobi se mu je svetilkala siva glava.

66. Zdaj so bili sami na beli cesti. Stari poglavar je s svojimi ljudmi odrinil že zgodaj jutraj. Miško se ni mudilo nikamor. Kakor da bi to vedel tudi komj, je stopal kar se da počasi in premišljeno. »No, kaj ste tako tiho,« je začel Miško, »saj ni nihče umrl. Zaujete za cirkusom? Sem vam jaz preslab poglavar?« Zdelo se je, kot da je jezen in nekoliko ljubosumen na one, ki jih ni več z njimi. Fantje so molčali, samo Angel je čez čas iz previdnosti rekel, da so prav zadovoljni z njim.

67. »Hej, fantje,« je čez nekaj časa zaklical Miško, »ste kaj lačni?« Seveda so takoj pritrčili. Bilo je tudi res. Sicer pa so bili pravzaprav vedno lačni na tem potovanju. Niso se mogli spomniti, da bi bili kdaj dočela siti. Miško je imel gorilnik in na njem skuhal juho z mesom. Vsem je teknilo. Miško je bil ves čas dobre volje. Po kosilu pa se je njegovo vedenje nenadoma spremenilo. Kot do se je sprevergel veter. »No, ste se napokali mojega mesa?« je surovo rekel.

68. Dečki so se spogledali. »Zdaj bo konec z lenuharjenjem. Treba bo prijeti za delo!« Angel je mislil ugovarjati. »Ampak za drugačno delo,« je uganil Miško, kaj misli reči Angel. »Zdaj se ne bomo več plazili po kolenu, da bi dobili petdeset par. Zdaj si bomo sami vzele, če nam ne bodo hoteli dati.« Angel je uganil. Ce vzameš tuje blago tako, da te nihče ne vidi, se pravi, da kraješ. Ce pa je tisti, ki mu hočeš kaj vzeti, zraven in se upira, mu moraš blago uropati. Zato pa je potrebno orožje.

69. »Se nocoj bomo v Delnicah,« je nadaljeval Miško. »Načrt sem že napravil. Ne bo nič hudega. Samo majhna pustolovščina. Nocoj ne bomo spali. Potovali bomo vso noč. Vozili bomo izmenično. Jaz bom vozil prvi ponoči in spet prvi zjutraj. Vmes boste prišli za vajeti vi. Boste?« Ugovarjati ni kazalo. Pobegniti se manj. Mogoče bi celo streljal za njimi. Torej pristati in ubogati in videti šele pozneje, kaj bi se dalo napraviti. Nekoliko pa jih je tudi mikala pustolovščina.